

Caso di traficacion di hende den su prome fase

Pagina 2

- **Aruba ta conoce su
di dos morto den
trafico pa 2023**

Pagina 15

- **A evacua dos
comunidad na
Guatemala pa via
di e erupcion di
Volcan di Fuego**

Pagina 10

- **Sitionan web
di gobierno
Hulandes ta
sufriendo atakenan
cibernetico**

Pagina 8

Caribbean Speed Printers introduceert Aruba Vandaag

Met trots kondigen wij de lancering aan van ons nieuwste product in de Bon Dia Aruba krant. Caribbean Speed Printers presenteert de nieuwste toevoeging aan onze lokale krantenfamilie: Aruba Vandaag. Speciaal gemaakt voor onze Nederlandstalige lezers biedt Aruba Vandaag een nieuwe manier om op de hoogte te blijven van wat er speelt in de regio, met een focus op lokaal nieuws en gebeurtenissen die van belang zijn voor de Nederlandstalige gemeenschap. Wij zijn ervan overtuigd dat deze toevoeging aan ons krantenassortiment zal voorzien in een belangrijke behoefte bij onze lezers.

Wij nodigen u van harte uit om de eerste edities van Aruba Vandaag gratis te lezen bij aankoop van Bon Dia Aruba. Wij hopen dat u net zo enthousiast zult zijn als wij over deze nieuwe toevoeging aan ons aanbod

Esfuersonan den
colaboracion
pa remedia
dump ilegal na
Matadèra

Pagina 6

Trahadonan di Aruba Ports Authority a
pone trabao plat pa dos ora

Pagina 3

Caso di traficación di hende ta drenta su prome fase

Diabierna mainta a tuma luga e pre-huicio di Sr. Riera, ken ta sospechoso di a transporta 14 persona indocumenta na e isla. Ademas di e acusacion aki, e sospechoso ta acusa di a pone e bida di e inmigrantenan den peligro, mirando cu su boto y ekipahe tabata inadecua pa e biahe ilegal direccion pa Aruba.

E hues a cuminsa e pre-huicio cu algun pregunta pa e sospechoso, pa asina confirma tur e hechonan cu nan tin tocante e caso y e sospechoso. Riera a nace na Punto Fijo, Venezuela, y ta traha como piscado. Segun informacion di corte, el a ricibi huicio pa un ofensa relaciona cu transportacion di inmigrante no documenta caba.

Den e caso aki, Riera supuestamente a transporta 14 persona via un boto di piscado for di e costa di Venezuela pa Aruba. Segun e ta splica, el a tuma e riesgo pa haci e trabao aki pa asina por sostene su famia grandi di 5 yiu y un pareha ken su salud no ta den

bon condicion. Na Venezuela, Riera tabata gana un maximo di 10 dollar pa siman.

El a sigui splica cu pa e trabao aki, e tabata di gana 500 dollar pa cabes. Den e transportacion aki el a ricibi 500 dollar pa un persona y lo a ricibi 800 adicional despues di su biahe back pa Venezuela, mientras cu e tabata carga 14 persona den su boto chikito. E informacion aki a causa un poco confusion, mirando cu si en realidad e pago ta di 500 dollar pa cabes, e pago total na su regreso lo mester a ta di mas di 800 dollar. Segun Riera a conta, e pago pa e transportacion aki a bini for di un persona yama "Tattoo" na Venezuela, ken ta e persona cu a reuni e personanan pa transporta, a paga e 500 dollar inicial y a provee e boto cu cual Riera ta di transporta e personanan en cuestion.

Tambe a subraya e hecho cu e nivel di seguridad pa e inmigrantenan tabata hopi abao. Den otro palabra, e boto y ekipahe tabata hopi inadecua pa nan por embarca riba e

rumbo peligroso aki. Segun e sospechoso, tabatin dos safety vest so den e boto, y varios di esunnan transporta no por landa. Tambe e no tabatin GPS of telefon, pues si algo mester a pasa cu e motor di e boto, e pasaheronan no tabatin ningun manera pa tuma contacto cu hende of pa busca direccion.

Ora polis a logra detene Sr. Riera, ya e inmigrantenan tabata na tera na Aruba, pues e tabata su so caba. El a declara na polis prome cu el a transporta solamente cuatro persona, sinembargo riba tera a haya 14 persona cu el a transporta. Ora a puntr'e pakico el a gaña, el a confesa cu tabata pa e haya un castigo menos pisa. E inmigrantenan a ser descubri y a detene nan tambe.

Pa tur e delitonan cu e sospechoso a comete fiscal a argumenta cu en berdad e ta culpabel pa no solamente e crimen di transportacion di inmigrante no documenta, pero tambe pa e mal maneho di e biahe, cual por a facil-

mente pone e bida di 14 persona den peligro.

Pa esaki, defensa a argumenta principalmente cu e proceso di detencion di Riera tabata hopi mal maneha, ambos pa Warda Costa y corte. Den su argumento, e abogado di e sospechoso a declara cu Riera tabata victima di maltrato den detencion, den e forma cu e tabata den isolacion pa tres siman stret. Segun e abogado, esaki por causa problemanan psicologico, mirando cu ora un hende ta den isolacion, nan no tin contacto mes cu bida pafo, no ta permiti pa haci absolutamente nada y bo no tin contacto cu ningun hende.

Tambe el a argumenta cu corte ta contando e mesun caso

dos biaha. Pues no ta berdad cu esaki ta su di dos ofensa relata na e tipo di crimen aki. Segun e abogado, a detene e sospechoso dia 1 di januari 2023 pa acusacion di traficación di hende. Riba 17 di januari, supuestamente atrobe a detene pa mesun acusacion. Segun e abogado, esaki no a sosode.

Na final di e caso, hues a duna Sr. Riera e oportunidad di duna su ultimo argumentonan prome cu stipula e fecha pa e proximo huicio, sinembargo Riera no a duna ningun comentario, causando cu e hues a procede na stipula e siguiente fecha. Corte lo bolbe trata e caso aki den 3 siman, pues dia 26 di mei.

Minister Geoffrey Wever:

Mas desaroyo positivo pa centro di ciudad Oranjestad

Recientemente Minister Geoffrey Wever a bishita un edificio cu ta pertenece na FCCA na Plaza Nikki Habibe. E edificio aki - anteriormente completamente bashi - ta actualmente bou renobacion extenso, y pronto Freezone Aruba N.V. lo bira e huurdonan nobo.

Esaki ta cuadra cu e vision di e minister Wever pa revitalisa

e centro di ciudad, cu e meta di trece mas actividad y trafico na pia den e area di centro di ciudad.

E realocacion di Freezone Aruba N.V. no solamente lo contribui na e vision aki, pero tambe lo baha e costonan operacional di e compania estatal, danki na un bon areglo cu FCCA. Ademas, unabes inversionistanan mester bishita

Freezone nan lo por precencia e centro pa nan mes, potencialmente creando mas interes pa cu e area.

Aunke recursonan ta limita, e centro di ciudad di Aruba ta ricibiendo un impulso grandi bou di vision di Minister Geoffrey Wever pa asina logra revitalisa e area y crea confianza entre empresarionan y (potencial) inversionistanan. Recientemente a anuncia varios proyecto, entre otro e restauracion di Cas Veneranda y e realocacion di departamento di asuntonan economico eyan. Tambe ta drechando e area di Wilhelminastraat y Columbusstraat, y pronto tin otro proyectonan pending. Sector priva a demostra di tin apetit pa inverti den e area, tanten cu tin e confianza cu Gobierno di Aruba tambe lo colabora.

Esaki ta un tempo entusiasmanante pa Aruba. "Old way of doing business no ta aplicabel mas", segun e mandatario. Ta haciendo maximo esfuerso pa e centro di ciudad bira un hub vibrante atrobe. Cu e accionnan di e ministerio

di asuntonan economico pa revitalisa e area ta tumando forma, y cu e apoyo di negoshinan manera Freezone Aruba, no tin duda cu e area aki ta destina pa un era nobo di desaroyo. Mientras cu e trabounan di renobacion ta continua, ta interesante pa mira ki otro tipo di desaroyo lo bai tuma luga den e area, incluso otro negoshinan, y con esaki lo

impacta e centro di ciudad en general. Un balor agrega di tipo di project

Minister Wever ta enfatisa cu "sin cooperacion di stakeholders, e vision no ta posibel". "Mi ta gradici FCCA y Freezone Aruba N.V. pa nan colaboracion cual ta sostene e vision di revitalisacion di centro di ciudad", minister Wever conclui.

Trahadonan di Aruba Ports Authority a pone trabao plat pa dos ora

Ayera diabierna den oranan di mainta, trahadonan di Aruba Ports Authority (APA) a welga pa dos ora pa motibo cu negociacion di un contract colectivo a tranca riba mesa.

Mark Figaroa director di APA a reacciona bisando cu nan a tuma nota di e accion aki y cu diahuebs mainta tabatin un reunion na unda cu segun por a comprende di su ekipo conforma cu pa manager di finanzas y otro personanan, nan ta di acuerdo cu algun puntonan prome cu concilia cu nan ta bay informa ekipo di APA pa por negocia e CAO. “Nos tabata den contacto continuamente y haci kico ta e posibilidadnan. A rechasa tur e ofertanan cu tabatin den ultimo lunanan cu APA tabatin riba mesa y e ultimo cu aworaki cu den nos parecer ta algo cu tin e espacio cu APA por carga financieramente ta uno bastante lucrativo y mi ta kere den cuadro di transparencia, mi kier ta hopi honesto, e ta un ahuste salarial anual cuminsando na 2024, un bono, un side bono cu sin nos por yega na un acuerdo, ta mas cu e parti anterior hasta pa tur esnan cu tabata solidario durante cu pandemia nos mester a haci e recorte salarial y nos ta willing di yega na un forma cu nos por hasta entrega esaki back den un fase transitorio.” Figaroa a sigura.

Nan ta considera cu esaki ta “un pida di bolo tin” y esey ta e forsa financiero. Igual-

mente el a bisa cu nan a cera e margen cu nan kier un vast bedrag y nan tin un poco di preocupacion pa esey pa motibo cu e vast bedrag riba mes aworaki ta di 250 florin y loke ta pasa cu esnan di scala mas abou akinan ta papiando di un ahuste salarial di mas cu 9% pa e scala aki abou y pa esnan mas ariba e ta un tiki mas cu 2%.

“A pesar cu esaki ta bay crea un desbalansa den bo estructura salarial y mi ta kere pa mas cu ta husto pa tur trahado bo mester tin un porcentahe pa e crecimiento ta proporcional, pasobra aworaki e ta un poco desproporcional y e ta trece problema den futuro.” El a bisa.

Nan sa cu esaki a tuma luga pa varios aña pero nan sa cu ta incorrecto y e ta kere cu esaki ta un momento cu por trek e contra propuesta riba mesa di diahuebs ultimo tabata pa por haci un fase transitorio cuminsa cu un vast bedrag y bay over na un porcentahe di e cual nan tin oido pa esey, segun Figaroa a sigura, pero esaki mester ta algo cu pa nan como compania por carga responsabilmente debi cu no ta unicamente loke nan por carga aworaki. E consecuencia cu esaki tin for di awor te cu dia bay cu pension ta un impacto grandi.

“Por compronde cu nos tin un cu haci inversionnan grandi cu ta na caminda pero esaki ta pa bienestar di existencia di APA y nos ta willing pa duna y mi ta kere cu nos oferta ta uno basta rasonabel,

lucrativo, pero mi ta kere nos tin cu tene na consideracion tambe con e crecimiento a bay den e añanan anterior. Nos gerente financiero cu a bay cu mi tambe tabata presente ayera y tambe e por indica cu historicamente por ehemplo a base di e CAO cu a caduca e aña pasa. Nos tin un averahe cu tur e componente na unda e empleadonan a crece na un averahe di 23% e proposicion cu nan lo kier vast bedrag esaki lo bay crece ainda mas cu 23% y aworaki nos ta wak kico nos por acomoda,” el a sigura.

Manera mayoria di compania na Aruba cu a pasa den pandemia, nan a splica cu nan a desvia hopi di nan inversionnan pa protege cuponan di trabou di tur hende debi cu “APA no a kita ni un hende for di trabou durante pandemia a pesar cu nos waf a keda cera pa e parti crucero pa 16 luna

y asina mes nos a maneha pa por protege e cuponan di trabou di tur hende,” Figaroa a expresa.

Na october di aña pasa segun el a indica, nan a cuminsa mira e recuperacion di october e ta considera cu nan tin un proposicion pa un CAO cu nan ta willing pa duna algo: “nos no ta nengando di duna, nos ta dunando y nos ta papiando di un signing bonus cu ta mas cu un CAO anterior y parti di esnan cu tabata solidario lo haya den un transcurso di tres aña un bono pa su solidaridad y na banda di esaki lo tin un ahuste salarial anual di porcentahe,” el a comenta.

E prome impresion cu nan a haci tocante e porcentahe tabata di un ahustacion di 1.5% pero e ultimo cu a bin dilanti ta un ahustacion anual di 3% pa aña 2024 y 2025 “cu ta conforme mercado y tambe

conforme loke e compania por carga,” manera Figaroa a declara.

Di su parti e ta sigui enfatisa cu semper nan ta y tabata di acuerdo pa sinta mesa pa motibo cu na mesa ta na unda tin cu haya solucion. Tambe a sigura cu tur empleado ta haya informacion corecto y nan ta al tanto di kico e proposicionnan ta.

“Nos tambe tin cu pensa un rato, tin un scala cu ta stipula den kico e funcion ta, pero bo no por bay crea cu esnan di mas abou ta bay crece asina hopi anto e otro ta keda pega cu un crecimiento chikito, pasobra e ta bay crea un desbalansa cu tin caba y cu nos tin cu compronde cu a pesar di e reduccion cu ta bay riba bo salario directo tin otro componente cu ta bay bin acerca riba e salario,” Figaroa a finalisa.

Entrante 1 di april 2023, BCA ta mantene e reserva obligatorio na 25,5 por ciento.

Conforme e tarea di e Comite di Maneho Monetario (CMM) pa evalua, determina y duna transparencia riba e accionnan di maneho monetario di Banco Central di Aruba (BCA), BCA ta comunica lo siguiente. Durante e reunion di 24 di maart 2023, CMM a dicidi pa mantene e tasa di e reserva obligatorio na 25,5 por ciento entrante 1 di april 2023.

Di e manera aki, e banconan comercial mester tene un balansa minimo na BCA cu ta igual na 25,5 por ciento di e depositonan riba termino cortico di nan clientenan. E decision pa mantene e reserva obligatorio na 25,5 por ciento ta basa primordialmente riba un caida den e estimacion di likides excesivo na februari 2023 compara cu december 2022. BCA lo sigui monitorear e desaroyo den e likides excesivo den e siguiente lunanan y lo por dicidi di cambia e tasa di reserva obligatorio, si ta considera esaki necesario.

E CMM a considera e siguiente informacion y analisis den su deliberacion:

Reservanan internacional y oficial E reservanan internacional, cu ta consisti di reservanan oficial di BCA y reservanan di divisa na e banconan comercial, a baha cu Afl. 90,1 miyon te cu 3 di maart 2023, compara cu fin di december 2022 (Grafico 1). E reservanan oficial a mengua cu Afl. 87,8 miyon, mientras cu e reservanan na banconan comercial a disminui cu Afl. 2,3 miyon. Consecuentemente, te cu 3 di maart 2023, e reservanan oficial y internacional a suma Afl. 2.703,1 miyon y Afl. 3.151,1 miyon, respectivamente. Pa sostene un nivel adecua

di reservanan ta esencial pa mantene e tasa di cambio fijo entre e florin Arubano y e dollar Mericano. Teniendo cuenta cu esaki, apesar di e caida menciona anteriormente, reservanan internacional a keda ampliamente riba e requisito di tres luna di pago riba e cuenta corriente di e balansa di pago den februari 2023. E pagonan riba e cuenta corriente di e balansa di pago ta consisti, entre otro, di pagonan pa importacion, pagonan di interes na inversionistanan stranhero y transferencianan pa exterior manera placa manda afo door di trahadonan stranhero. Reservanan oficial tambe a keda dentro di e margen aceptabel basa riba e metrico 'Assessing Reserve Adequacy' (ARA) di e Fondo Monetario Internacional (FMI) (Tabel 1).

I n f l a c i o n Inflacion, midi na final di luna contra e luna di e aña anterior, a resulta na 6,6 por ciento den januari 2023 (december 2022: 5,7 por ciento) (Grafico 2). E aumento den e Indice di Pries di Consumo (IPC) na januari 2023 compara cu januari 2022 tabata causa door di e crecimiento den pries di utilidad, cu a sigui afecta e componente di 'vivienda' (contribuyendo cu 3,1 punto di porcentahe). Tambe e priesnan den e componente 'cuminda y bebida no alcoholico' a aumenta (contribuyendo cu 1,4 punto di porcentahe), mientras cu pries di gasoline a subi, cu na su turno ta influencia principalmente e componente di 'transporte' (contribuyendo cu 1,3 punto di porcentahe). E inflacion midi riba promedio di 12 luna a subi te na 5,8 por ciento na januari 2023, compara cu 5,5 por ciento na december 2022. E presion inflacionario tawata debi na e nivel eleva di pries

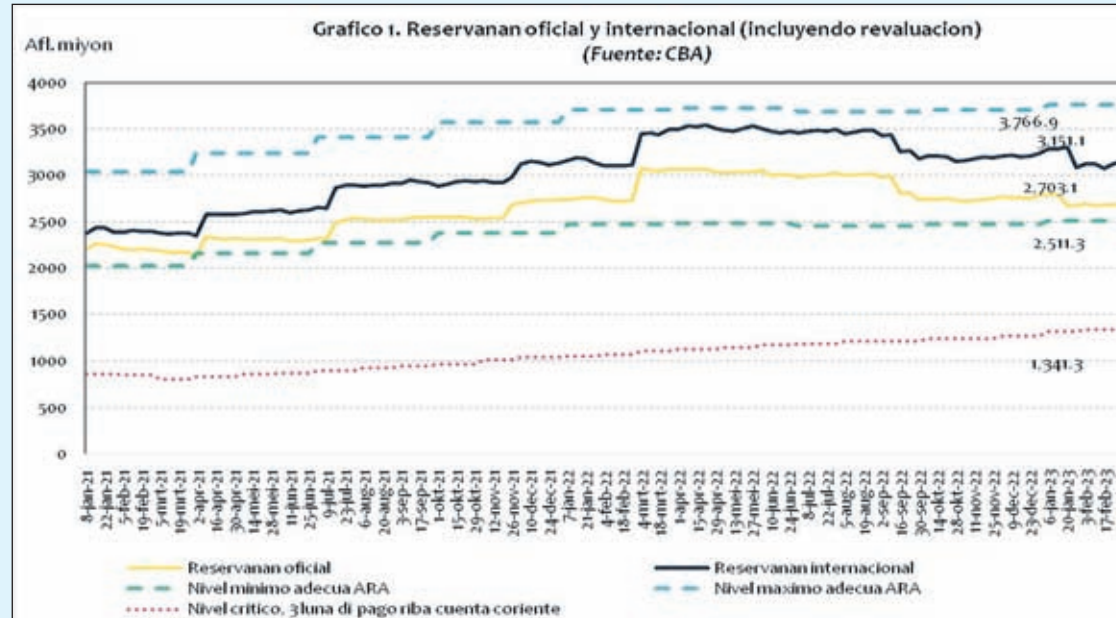
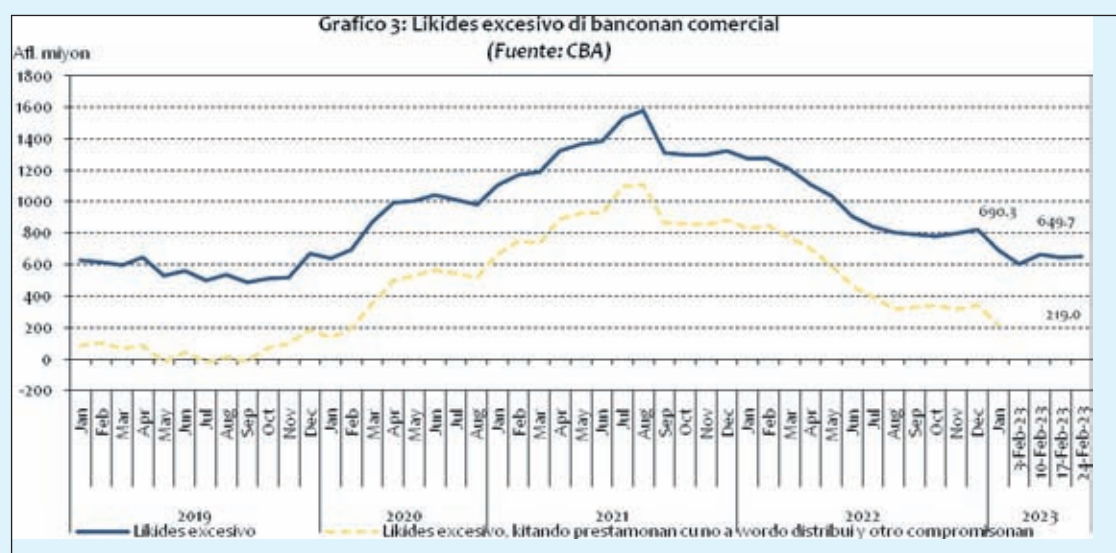
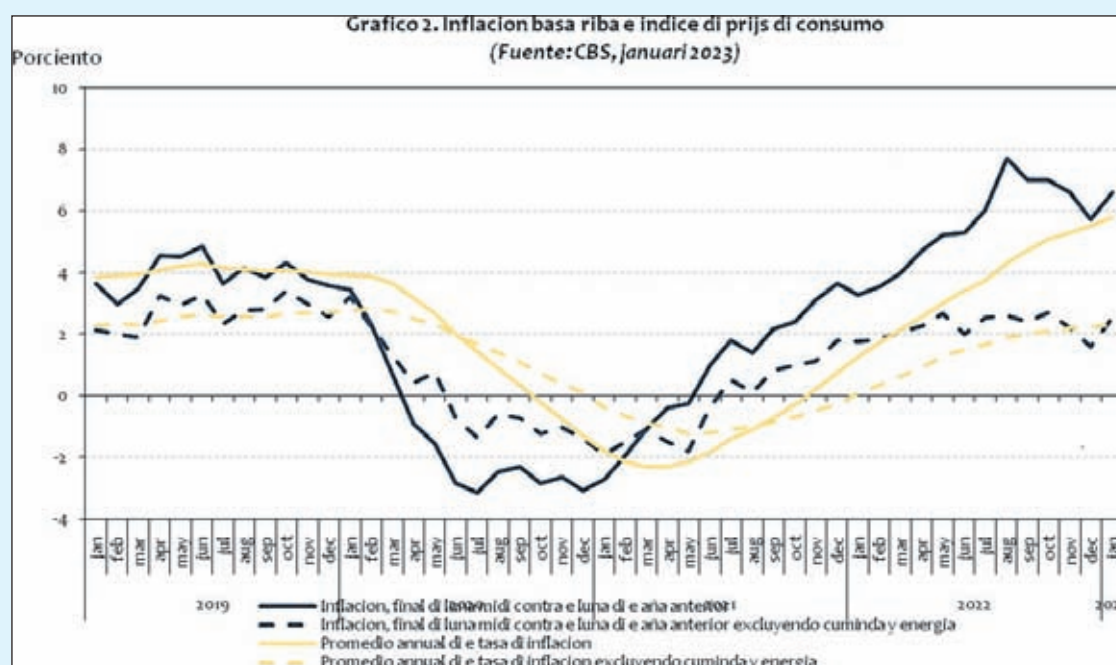
di petroleo riba mercadonan internacional y e aumento den pries di awa y coriente desde augustus 2022. Ademá, Aruba a importa un gran parti di e aumentonan den pries for di su partnernan comercial, particularmente Estados Unidos y Europa.

Mientrastanto, na januari 2023, inflacion basico (excluyendo cuminda y energia) a alcanza 2,5 por ciento (december 2022: 1,6 por ciento)

si midi e final di respectivo luna contra e mes un luna di e aña anterior. Basa riba un promedio di e ultimo 12 lunanan, inflacion basico a yega na 2,3 por ciento (december 2022: 2,2 por ciento)

Likides excesivo na banconan comercial E total di likides excesivo na e banconan comercial a baha di Afl. 819,7 miyon na december 2022 te na Afl. 690,3 miyon na januari 2023, con-

tinuando riba e tendencia di bahada observa durante 2022 (Grafico 3). Ademá, estimacion preliminar di e likides excesivo na februari 2023 a indica un caida adicional di Afl. 40,6 miyon compara cu januari 2023. Sinembargo, likides excesivo a permanece riba e nivel estima (+Afl. 401,6 miyon) cu e banconan comercial posiblemente ta desea di mantene pa motibonan di cautela.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)

Angenette Figueroa (closer editor)

Leo Maduro

Andreina Morillo

Raisa Montilla

Ehecutivo di Benta

sulaika.croes@cspnv.com

Sulaika Croes

Aviso y Arte

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion

accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion

Associated Press
Ret Karibense

Upload Media Aruba

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22

Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com

aviso@bondia.com

info@bondia.com

Website: www.bondia.com

Facebook: @bondianoticia

Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Critica general riba gobierno...

No ta haci dolor...

Recientemente e fundacion cu meta di boga pa bon gobernacion, cu hunto cu gobierno a financia un investigacion encunto e estado di integridad den gobernacion, a manda un carta pa gobierno, urgiendo mas accion riba e tereno di maneho di recurso humano gubernamental. Nan ta muestra riba e hecho cu pa varios decada caba e exceso na personal ta stroba gobierno di keda cu placa pa haci inversion necesario den otro aspecto importante di gobernacion. Tambe ta señala cu e nombramento di personal no suficientemente educa pa cierto funcion tin efecto grandi riba efectividad di e aparato. Esaki ademas di e impacto negativo cu e tipo di nombramento – meramente politico – tin riba funcionamiento di e aparato, cu ademas ta desanima esnan cu bon estudio pa drenta servicio di gobierno, pasobra e carera via politica ta parece di tin prioridad. Ta recomenda gobierno tambe entre otro pa haci un 'kerntakenanalyse' (nobo) y actua tambe segun e resultadonan. E carta realmente ta reuni e kehonan conoci den tur e añanan cu Aruba tin su propio gobierno, loke no ta nada straño pasobra patronahe politico no a nace na 1986 sino cu e tabat'ey desde e dia cu a cuminsa cu un bida politico propio na e isla.

E pregunta ta kico ta bay sucede proximamente. Por ta cu den un futuro no asina cercano e fundacion lo haya un contesta di banda di gobierno. Pero esey, aparte di ta un asunto di cortesia, no ta asina relevante pa loke mester bay sucede riba e tereno di mehora e aparato publico. Si nos por ta critico cu e posicion duna pa e fundacion, aunke nos ta comparti loke nan ta trece dilanti, ta e hecho cu nan critica ta keda demasiado general y amplio. Ta necesario bay mas den detaye pa nos por mira kico ta e cambianan necesario y con profundo nan mester ta. Y den esey no tin nada mihor cu ehemplo actual y bibo.

Ehemplo uno. Gobierno(nan) tin decadanan ta keha caba cu nan no tin e recursonan pa amplia e personal profesional cu Centrale Accountantsdienst mester. Mientras trabao gubernamental a crece enormemente den ultimo 30 aña, e servicio clave aki pa control financiero a solamente bay atras den cantidad y calidad. Nos no a haya impresion cu e diferente gabinetenan tabata lamenta e situacion aki, pasobra esey tabata haci cu no tin suficiente control riba loke ta sucede den gobierno. No ta straño cu awor Hulanda, den cuadro di e cooperacion pa logra e reforma necesario acorda, ta bay paga pa amplia e equipo profesional na e servicio aki, pa por haci e trabao manera mester ta. Y nan kier rabia ora nos bisa cu aparentemente

tur cos bon cu ta sucede ta bin di banda Hulandes? Tur cos bon mester sucede, no gracias na, sino a pesar di nos propio gobierno?

Ehemplo dos. Nos tin un ministro encarga cu Labor cu ta bay bishita e conferencia anual di ILO na Ginebra, Suiza. Nos ta di acuerdo cu Aruba mester participa, como parti di e delegacion di Reino Hulandes, pero pa duna cara aya lo mester tin e trabao na cas haci. Por ehemplo: nos a yega di tuma nota di un solo silaba publica pa e ministerio di e trabao cu mester haci pa cumpli cu e lista di tratado di e propio ILO? Por ehemplo, e tratado di ILO encunto inspeccion di labor ta existi e publicacion anual di loke a sucede riba tereno di inspeccion y investigacion haci na empresa cu no ta cumpli cu ley, cuanto infraccion a constata y kico tabata e accion legal y penal tuma pa autoridad. Nos a yega di mira un palabra publica pa sikiera gaña cumpli cu e obligacionnan internacional aki? Al contrario, te awe e departamento tin e reputacion cu como empleado mihor bo no bay keha cerca Inspeccion di Labor, pasobra promer bo yega trabao ya bo hefe ta na altura di bo bishita. Si despues bo perde bo trabao pa bo balentia, nan ta yuda bo den bo lucha legal contra bo empleador? Nos a yega di tende e mandatario anuncia accion di su banda den e tipo di asunto aki? Cu tur e contestanan aki negativo, e ora si nos ta puntra ta kico e ministro ta haci na Ginebra? Bueno, por ta cu el a bay anuncia e ley nobo di proteccion laboral, conoci na Hulandes como Arbowet, cu keto bay Aruba no tin? Aki nos no sa di nada, en todo caso...

Ehemplo tres. Nos ministro encarga cu Medio Ambiente y Naturaleza a bin riba e tremendo idea pa hinca derecho di naturaleza den Constitucion. Promer cu nos pasa pa aplauso, nos kier a puntra e mandatario con ta para cu su trabao, pa implementa e obligacionnan cu nos tin bao di diferente tratado internacional, cu t'ey pa yuda eherce control na favor di sobrevivencia di e mesun naturaleza ey, pa nos yiu y nietonan tambe tin algo pa aprecia den futuro. Nos no a mira nada di accion contundente pa para e procesonan di deterioro riba tera y den lama, mientras cu esey lo mester ta su enfoque, pa cual e mester emplea e personal adecuado, no pa haci su parti di e roadshow grandisimo cu e gobierno aki ta organisa, envez di simplemente atende e asuntonan cu mester atende. Si ni Ombudsman no a logra drenta Constitucion, e idea 'briyante' aki mester haya prioridad? Critica mester ta mas profundo y detaya, pa por haci dolor.

Minister Ursell Arends:

Esfuersonan den colaboracion pa remedia dump ilegal na Matadera

Diahuebs 4 di mei durante oranan di mainta, diferente instancianan a uni hunto pa atende cu e situacion di e dump ilegal na Matadera. E area aki for di hopi aña caba a bin ta ocasiona molester na henter e bisindario y ultimo a wordo cendi na candela cual ta trece peliger pa no solamente e area di Matadera pero tambe medio ambiente.

Minister Arends a presenta na e sitio unda a constata molester y peliger cu esaki ta trece cu ne ora ciudadanonan conscientemente haci e decision pa benta nan desperdicio afo na luganan cu no ta asigna pa esaki. Ta bolbe haci yamada na comunidad pa tene Aruba limpi, haci uzo di e luganan cu ta asigna pa deposita bo desperdicio. Por haya informacion unda pa benta sushi riba www.trashtocasharuba.org. Tambe tin cu remarca cu sushi di cas cual ta bo bari di sushi, ta keda wordo recogido door di e compania cu abo como ciudadano a kies.

“Dump ilegal no ta aceptabel y no ta e manera pa atende cu bo desperdicio”, minister Arends ta enfatisa.

E dump ilegal na Matadera ta un di e varios nan cu a bin ta crea durante añanan y cu tambe ta den e kehonan cu a wordo ricibi via e aplicacion di FIXI. Fixi ta un aplicacion unda ciudadanonan por entrega keho via e plataforma pa e.o. dump ilegal, holo malo y asina departamentonan cu ta resorta bou di Ministerio di Naturalesa por trece solucion. E situacion di Matadera ta un di e kehonan cu ta exigi cooperacion di diferente stakeholders.

Un situacion di un forma primitivo di atende cu desperdicio, uno cu no ta cuadra cu e vision di Minister Arends y tampoco cu tempo moderna cu nos ta bibando aden. Aruba ta cambia su maneho di desperdicio for di benta sushi den habri pa uno cu ta procesa sushi, teniendo na cuenta e herarkia di desperdicio. Un cambio cu

ciudadanonan tambe mester tene nan mes na dje cu ta na bienestar di ful Aruba. E responsabilidad comparti pa reduci, reuza y recicla.

For di Ministerio di Naturalesa, Directie Natuur en Milieu ta encarga pa traha riba un ‘Terms of Reference’ cual ta e puntonan cu un compania mester cumpli cu ne pa por sanea e area nan di e dump ilegalnan. Unabes DNM tin esaki cla, e siguiente paso ta pa bay un openbare aanbesteding.

Palabra di gradicimento ta bai na DOW y Bureau City Inspector cu a percura pa cera acceso na e area aki y haci esaki limpi. For di parti di sector priva, nos ta gradici Torres pa a habri acceso na e tereno, unda Dijkhoff Cleaning & Services N.V. a pone nan ekipo disponibel y tambe Ecotech cu a provee calichi. Sigur un tremendo colaboracion entre departamentonan di gobierno y sector priva cu a uni forsa pa remedia e situacion den e area di matadera.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Interes y influencia di banda Hulandes y Latino pa Papiamento

Den nos edicion di siman pasa nos a cuminsa atende e obra interesante di dr. Lenz cu por ser considera e promer investigacion completo di e Papiamento di e tempo ey, casi cien aña pasa. Nos ta continua awor cu algun otro aspecto interesante di e obra aki.

Na promer lugar ta interesante e literatura cu dr. Lenz a logra trece hunto, cu ta duna nos un vista unico di loke te na e momento ey, añanan 20 di siglo pasa, tabata disponible. Den e lista cu e ta duna na inicio di su obra, ta resalta varios obra di caracter religioso, principalmente di Iglesia catolico. E obranan menciona ta cuminsa mas o menos na mitar di siglo 19, manera por ehemplo un publicacion na 1844, yama “Evanhelie de San Matheo”, publica na Corsou, sin fecha mas exacto. Remarcable den e titulonan di varios di e publicacionnan tabata e uso di un ortografia orienta pisa riba Hulandes.

Un ehemplo, unda nos ta copia fielmente e texto manera publica pa dr. Lenz: “ 1853 Meditacion ariebe soefriementoe di noos Senjoor Hesu Kriestoe. Historia, exemplo i orasjon, pa J.J. Putman, Pastoor; i soe roeman, Joanna Adr. Putman, fundadora di skool pa moetsja moheer pover na Sta. Rosa.- Imprimier na Santa Rosa, 1853.

Interesante ta cu despues e ortografia den e publicacionnan religioso na Corsou ta cambia mas den direccion di Spaño, por ehemplo den e semanario La Cruz, cu ta cuminsa cu publicacion desde 1900, cu nos lectornan na Aruba cu ta riba edad di 70 aña lo por corda ainda, pasobra La Cruz tabata circula na Aruba tambe.

E relacion e tempo ey, segundo mitar di siglo 19, cu idioma Spaño tabata hopi fuerte, entre otro pasobra Corsou tabata un centro educativo catolico pa tanto mucha homber como mucha muher. Di henter region di Caribe tabata yega hoben pa ricibi educacion na e isla, na e internadonan cu religioso di diferente orden tabata ofrece. Posiblemente esaki por ta e trasfondo di un obra cu nos ta topa den e lista di Lenz: 1876: Guia para los españoles hablar papiamento, i viceversa, para que los de Curazao puedan hablar español. Por N.N. Curazao. Imprenta del Comercio 1876. Despues ta sigui un aclaracion cu ta parce di Lenz mes: (8o , 86 págs. En dos columnas, una con palabras o frases en castellano, la otra en papiamento. En la tapa está el título “Guia-Manual para que... A. Bethencourt e hijos.)

E imprenta cu a produci e obra aki ta e conocido imprenta di A. Bethencourt e Hijos, di unda hopi di e material produci den e epoca ey tabata bini. Un di nan ta trata di un persona di Corsou mes, N.J.Evertsz, cu a publica na 1898 un obra titula, segun e lista di Lenz: Compendio de la Gramática del Papiamento, o sea Método para aprender a hablarlo y a escribirlo en corto tiempo, por N.J. Evertsz, Curaçao. Tipografía Bethencourt, 1898.

Tambe na 1898 otro obra na Hulandes, dedica na Papiamento: “Theoretische Spraakkunst der Papiamentsche Taal door Antoine Pijpers, gedrukt bij J.P.E. Neuman, Curaçao, 1898.” E publicacionnan cu nos ta menciona ta djis un parti chikito di loke dr. Lenz a reuni den su estudio di Papiamento.

Loke nos por siña di tur esaki ta cu e influencia di diferente idioma den Papiamento un siglo pasa tabata hopi mas fuerte y sosteni pa publicacion cu nos tabata imagina. Si un siglo pasa por a publica tanto tocante nos idioma, cu pa dr. Lenz ta un di e poco idioma cu a nace di e poblacion diverso di continente Americano cu a logra yega na un nivel halto di desaroyo como idioma nacional, esey nos lo mester tuma como compromiso, tambe cu nos antepasadonan, pa sigui desaroya nos idioma, no den isolacion sino den e comunicacion constante cu e idioma stranhero, importante pa nos.

LOTTO 5

AWG

Afl.

2.000.000,-

Selecta:

Selecciona cinco (5) number
entre 1 y 35

03 12 15 24 33

Multi Draw:

Selecta bo numbertan pa e
sorteo desea y siguiente sorteonan.
Pa asina bo keda den wega!

03 12 15 24 33 x2 03 12 15 24 33 x3

03 12 15 24 33 x4 03 12 15 24 33 x5

Combo: Puntra bo rebendado pa opcionan di combo.

www.lottoaruba.com

Corsou:

Ex top ehecutivo di CPR ta nenga acusacionnan

(CuracaoChronicle) - Ex ehecutivo top di Caribbean Petroleum Refinery (CPR), Rau Socorro, ta nenga e acusacionnan contra su persona y e compania. Socorro a bisa den un declaracion cu semper el a sigui e compania su codigo di conducta durante su carera.

Segun e ex ehecutivo, varios di e documentonan en cuestion a keda manda na e compania via Bar Trading, un inversionista potencial den e proyecto di refineria. CPR aparentemente a manda e documentonan na Refineria di Korsou (RdK), segun Socorro.

“Esaki no ta nifica cu nos a falsifica e documentonan den ningun manera,” Socorro a declara. “Ademas, na CPR nos tabata e uniconan cu a expresa

duda tocante e autenticidad di e documentonan cu nos a ricibi for di Bar Trading y inmediatamente a kita nan como inversionista,” el a agrega.

Socorro a expresa cu e ta desapunta cu e tipo di acusacionnan aki sin base ta plama den media. “E practica di difamacion den media cu a publica e noticia no tin limite,” Socorro a sigui comenta.

Siman pasa, a anuncia cu varios figura top manera Raul Socorro y Alejandro Marquez no tabata parti mas di CPR pa causa di acusacionnan di a falsifica documentonan.

E revelacion di e falsificacion aki a bini na fin di aña 2022. Inmediatamente despues di esaki RdK a publica un declaracion unda nan ta admiti cu a documentonan tabata falsifica, pero no tabatin evidencia

cu CPR a falsifica e documentonan nan mes ni cu nan tabata involucra, segun e declaracion oficial na e tempo aki.

Corsou:

Acuerdo di impuesto entre Hulanda y Corsou ta cla pa trata den parlamento

(CuracaoChronicle) - E acuerdo di impuesto entre Hulanda y Corsou (BRNC) awo por ser trata den parlamento di Corsou y den Tweede Kamer na Hulanda. Esaki ta loke e gobierno Hulandes a anuncia.

E consejo di Corsou su Raad van Advies tocante e acuerdo ya caba a keda incorpora den e acta yama Kingdom Act. Marnix van Rij, ken ta e secretario di estado Hulandes encarga cu finanzas lo manda e proposicion cu un splicacion na e parlamentonan en cuestion.

E dos consehonan a pidi un splicacion simplifica di e motibo dicon lo haci e amienda aki. E consehonan tambe a haci algun sugerencia pa alinea e areglo di miho manera cu Corsou su legislacion den e area aki. Ademas, tabata tiki comentario substancial pa esaki,

Amiendanan na e BRNC ta un di e reformanan cu ta un condicion den e prestamonan cu a provee durante e pandemia di coronavirus. Den juni di aña 2022, e Consejo di Reino y Ministernan a keda di acuerdo cu e Kingdom Act. Despues di a keda di acuerdo cu e acta aki, e proposicion a keda manda na e dos consehonan concerni.

Hulanda:

Sitionan web di gobierno Hulandes ta sufriendo atakenan cibernetico

(NLTimes) - Atakenan cibernetico, posiblemente di hackernan Ruso, a cuminsa causa dificultad pa sitionan web di gobierno Hulandes riba diahuebs.

E sistema di corte Hulandes su website, Rechtspraak.nl, tabata experenciando un atake cibernetico unda no por duna servicio, tambe yama un DDoS. E website di e Senado Hulandes tambe tabata dificil di traha cune riba diahuebs. E atakenan aki a coincide cu e bishita di e President di Ucrania Volodymyr Zelenskyy su bishita na e pais, unda el a papia cu representantenan di e parlamento Hulandes y a duna un speech na World Forum na Den Haag.

Desde diahuebs mainta, e sistema di e corte su website ta yena di trafico riba internet cual ta haci dificil pa otro usuarioan por conecta na esaki. E Consejo di e hudiciario a reporta cu e identidad di e persona cu a ehcuta e atake ta permanece desconoci y a bisa cu casonan den corte lo sigui cu normalidad.

E Consejo tambe a bisa cu nan lo entrega un reporte criminal tocante e incidente cu polis. Tambe nan ta preparando pa e posibilidad cu e atake aki por persisti pa varios dia. Vocero di e Senado Hulandes a bisa cu e problema a keda causa pa “overloading.” E centro nacional di siguridad cibernetico a comenta cu nan ta altanto di e incidente aki.

Segun e vocero, e incidente aki ta alinea cu e accion di “hacktivista” cu tin simpatia cu Rusia pero ta nenga di provee mas detaye. Hacktivismo ta referi na e acto di usa tecnicanan di hacking pa propositonan politico of social.

E agencia di siguridad cibernetico FalconFeeds.io a sugeri cu e atake riba e Senado su website por a ser lansa pa noNasme05716, un grupo di hacker cu ta relativamente desconoci. E hacktivistanan aki regularmente ta ehcuta atakenan digital contra oponenentenan di Rusia. Durante un atake di DDoS manera esaki, e websitenan ta keda sobrecarga cu trafico, causando cu nan ta bira slow y acceso na esaki ta bira dificil. Por ehempel, luna pasa, e grupo aparentemente a lansa un atake contra e Senado

Hulanda:

Abogado di defensa Inez Weski lo permanece deteni pa 30 dia mas

(NLTimes) - E detencion pre-huicio di e abogado di defensa criminal Inez Weski a keda extendi cu 30 dia mas, Corte na Rotterdam a dicidi riba diahuebs.

E abogado di 68 aña a keda aresta dia 21 di april bao sospecha di participa den operacion di crimen organisa cu ta involucra cu e trafico di droga internacional y labamento di placa. Tambe ta sospecha cu su persona a viola e reglanan tocante informacion secreto.

Weski ta e abogado principal cu ta representando Ridouan Taghi, e supuesto lider criminal y sospechoso principal

den e caso Marengo. E huicio aki ta trata di varios asesinato, varios otro asesinato fracasa y e plan di otro atakenan violento.

Weski actualmente ta den custodia restringi, nificando cu por tin contacto solamente cu su abogado. E condicionnan aki tambe ta nifica cu ni su persona ni e fiscalia por provee mas informacion tocante e caso aki actualmente. Su detencion por a keda extendi cu un maximo di 90 dia. Te ainda in incertidumbre si lo extende su detencion mas ainda mirando cu despues di un detencion di 90 dia mester tin un audiencia den corte habri.

Weski tabata representa Taghi

sinembargo a retira di su defensa despues cu el a keda aresta. E ta acusa di a comparti informacion entre e mundo pafo y su ex cliente, ken tambe ta den custodia restringi y ta den e prizon di maximo seguridad na Vught. Te ainda no ta cla con Weski su aresto lo afecta e caso Marengo, cual

tabata practicamente den su conclusion ora cu Weski a keda aresta.

September aña pasa durante un audiencia den e caso contra Youssef T., Taghi su ex abogado y primo, T su abogado a sugeri cu Weski a fungi como e comunicacion

cu mundo externo pa Taghi. Den su respuesta, e fiscalia a bisa cu e investigacionnan inicial a indica cu tin sospecha cu Weski a ser acerca pa familiarnan di Taghi pa propositonan di comunicacion pero no di a ta directamente involucra.

Hulanda:

Sector di energia kier sosten di emergencia nobo pa hogarnan cu salario abao

(NLTimes)—E sector di energia kier pa Cabinet establece su mesun fondo di emergencia pa asina yuda na hogarnan cu salario abou cu e aumento den costo di energia, segun e asociacion di energia Energie-Nederland.

E asociacion a subraya cu tabatin un ola di aplicacion entrega na ultimo momento pa e Fondo Temporario di Energia pa Emergencia, cual ta un iniciativa di companianan di energia pa yuda individualnan cu salario abou mancha nan gasto di energia. A duna hogarnan un tiki mas tempo—te diabierna atardi—pa aplica pa e compensacion. Hende eligibel ta esnan cu ta gasta un parti grandi di nan salario riba gas, coriente of calefaccion pa districto.

E asociacion a reporta cu proveedonan di energia ta dispuesto pa extende e fondo cu sosten financiero adicional, pero gobierno no ta di acu-

erdo cu esaki. Como resultado, e industria ta urgi gobierno pa “establece su mesun fondo pa e winter binidero pa asina segura cu hogarnan cu necesidad pa sosten por paga nan cuenta di energia.”

Segun e asociacion, tabata tin e expectativa cu a agota e fondo di emergencia di dies milyon euro di ambos gobierno y e sector di energia. Pero esey ainda no a sosode. “Un cantidad di proveedonan di energia cu ta afecta a provee fondo extra, pero gobierno central a indica cu su sistema di contribucion no por continua,” Energie-Nederland a bisa.

E Fondo Temporario di Energia pa Emergencia ta un iniciativa di companianan grandi, incluyendo Eneco, Essent, Vattenfall, Greenchoice y Budget Thuis. CEO di Essent, Resi Becker, a expresa su apoyo pa extende e duracion di e fondo: “Gobierno mester provee sosten special pa hogarnan cu ta

experiencia reto financiero, y mester tuma medidanan di e limite di prijs dispare,” el a conta De Telegraaf. E Fondo Temporario di Energia pa Emergencia ta ofrece un reduccion den cuenta di coriente pa hogarnan cu ta gana te cu 200% di e mini-

mumloon, tanten nan cumpli cu cierto rekisito. Por ehempel, un gran parto di nan salario mester bay pa gas, coriente of calefaccion pa districto.

Mas cu 165.000 persona a aplica pa e fondo. Aproximadamente 56.000 di nan a

haya un aprobacion caba y ta bay ricibi un averahe di 150 euro pa luna pa nan cuentanan for di october te cu maart. Rond di 61.000 aplicacion ainda ta den espera, mientras cu a nenga 48.000.

De Stichting Educacion Profesional Basico (SEPBB) heeft het beheer en management van het Lager Beroepsonderwijs op Aruba onder zich. De SEPBB stelt zich ten doel om leerlingen, ongeacht hun geloofs-overtuiging, beroepsvorming en algemene vorming aan te bieden. Tot de Stichting behoren twee EPB-scholen, gevestigd te Oranjestad en San Nicolas, met in totaal circa 1700 leerlingen. Binnen de SEPBB werken circa 170 docenten en 30 onderwijsondersteunende medewerkers.

-HERHAALDE OPROEP-

De SEPBB heeft een vacature voor een **Psycholoog of Orthopedagoog (1FTE)** met testbevoegdheid

In deze functie:

- Ondersteunt, behandelt, test leerlingen op leer- en gedragsproblemen t.b.v. het onderwijsleerproces
- Maakt deel uit van de begeleiding t.b.v. het leerproces van leerlingen op school
- Adviseert en werkt samen met de medewerkers op de scholen vanuit uw vakgebied
- Onderzoekt en/of test leerlingen en stelt handelingsplannen op ter uitvoering door uzelf of begeleidt leraren bij de uitvoering hiervan
- Draagt bij aan het verder professionaliseren van de EPB-scholen
- Rapporteert aan de directeur en de unitmanagers (de leiding) van de scholen
- Adviseert de directie op het gebied van leerlingenzorg en -begeleiding
- Kunt u om advies gevraagd worden of een bijzondere opdracht krijgen van de directeur SEPBB t.b.v. het bestuur

Functie-vereisten

- Gedegen vakkennis en enige jaren ervaring als psycholoog of orthopedagoog
- Universitaire opleiding en testbevoegd
- Goede beheersing van de Nederlandse taal en Papiamentu
- Nederlandse nationaliteit
- Goed in onderzoek, helder rapporteren, tactvol, deskundig en duidelijk
- Zowel zelfstandig als in teamverband kunnen werken
- Direct en 'hands-on' uw kennis en deskundigheid toe kunnen passen t.b.v. onze leerlingen

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de staffunctionaris P&O, mevrouw L.J. Vrolijk-van der Biezen, tel. 585.7780/585.7781. Schriftelijke sollicitaties met CV kunt u uiterlijk 20 mei 2023 richten aan: Het bestuur van de SEPBB, Byronstraat 2A, Oranjestad, e-mail info@sepb.aw

Senador di Bolivia a aproba “Ley di Oro” cu ta permiti na gobierno likida su reservanan

(Infobae) - Camara di Senador di Bolivia diahuebs ultimo a aproba e polemico “Ley di Oro”, cu ta destina primeramente pa reforsa e reservanan di divisa na e pais.

E ley, aproba pa e dos grupo di partido gobernante MAS—esun di presidente Luis Arce y ex-hefe di Estado Evo Morales—ta permiti na Banco Central monetisa su reservanan di oro. Awor e mandatario ta ricibi esey pa anunci’e den un plaso di 10 dia.

E temor pa un scarsedad di

dollarnan den ultimo luna a lanta e preocupacion tocante

un crisis economico na Bolivia, na unda e reservanan

di divisa a bin cayendo den ultimo añanan y na unda e moneda local ta vincula cu dollar.

Den un comunicado despues di e votacion, Banco Central di Bolivia a bisa cu e ley ta un resultado di “un consenso cu productornan di oro, cooperativanan minero, organizacionnan social y sindical di diferente sector y legislacionan nacional.”

E ley nobo ta permiti Banco Central pa cumpra oro bruto na cooperativanan minero di e pais y bend’e den mercado internacional ora ta bira oro den moneda of lingote.

Hilarion Mamani, senador di e partido gobernante MAS a bisa cu e iniciativa ta bay permiti garantisar un economia stabiel den Estado Plurinacional.

E reservanan netto di divisa na Bolivia a cay for di un maximo di mas di 15.000 milyon dollar na 2014 pa menos di 4.000 milyon dollar na e momentonan aki.

E senador opositor Andrea Barrientos a expresa cu Bolivia tin un crisis profundo y cu e ley aki ta solamente algo pa suavisa e situacion.

El Salvador durante regimen di excepcion a supera 68.000 detencion

(Infobae) - E cifra di detencionnan na El Salvador durante regimen di excepcion, implementa pa Gobierno di presidente Nayib Bukele como medida pa ‘combati’ e gangnan, ta supera 68.000, di acuerdo cu datonan di Ministerio di Siguridad publica diahuebs ultimo.

E organismo a señala riba Twitter cu ta 68.294 “terrorista captura” desde cu a pone den marcha e medida aki cu na maart ultimo a cumpli un año di vigencia.

Ademas, di acuerdo cu entidad gubernamental, elementonan di siguridad a confisca mas di 2.700 arma di candela, 3.614 auto y mas di 16.500 telefon. Autoridadnan ta atri-

bui e caida di e cifranan di homicidio na e medida aki di e Plan Control Teritorial, cu segun cuentanan oficial tabata 496 na 2022, un 57% menos cu na 2021.

E minister Salvadoreño di siguridad, Gustavo Villatoro, recientemente a sigura den un entrevista cu e cu erponan di siguridad ta haci “un trabou responsabel” den contexto di regimen di excepcion, cu a cumpli un año di vigencia na e pais, “liga na Estado di Derecho y leyman.” No obstante, organizacionnan humanitario na e pais centro Americano ta registra hasta mita di maart por lo menos 5.082 “victima directo” di violacion di derechonan humano, principalmente pa detencionnan arbi-

trario, den contexto di regimen di excepcion.

Embajador di Merca na El Salvador, William Duncan, diaranson ultimo a manifesta na periodistanan “cu ta respecta” e medidanan di siguridad cu ta implementa na e pais contra gangnan y a bisa cu ta “hopi consciente” di e daño ocasiona pa e gruponan aki “den transcurso di 30 of 40 año.”

Di otro banda, Asociacion di Periodistanan di El Salvador (APES) diaranson ultimo a existi na Estado Salvadoreño pa stop e “persecucion” na e gremio, cu na 2022 a registra por lo menos 147 agresion, y pa trek e reformanan legal cu ta “criminalisa” nan labor.

A evacua dos comunidad na Guatemala pa via di e erupcion di Volcan di Fuego

(Infobae) - Volcan di Fuego, esun di mas activo di Centro America y cercano na e capital di Guatemala, a drenta den erupcion diahuebs ultimo cu expulsion di shinishi y lava, loke a causa e ciere preventivo di un carretera cercano.

“Ta informa tocante e expulsion di fluhonan volcanico na varios banda di e volcan,” Coordinacion pa Reduccion di Desaster (Conred), organo di proteccion civil a indica den un comunicado.

“E columna di shinishi ta mantene na un altura di 6.000 meter riba nivel di lama y tin un carga grandi cu ta desplasa na mas di 50 kilometer di distancia,” a agrega. Segun Conred, e erupcion te ayera tabata mantene “den un nivel halto” y a reporta e caida di “abundante shinishi” den por lo menos shete comunidad ubica rond di e volcan.

Columna di gas y shinishi tabata sali di e volcan di 3.763 meter di altura ubica na

35 kilometer di Ciudad di Guatemala, entre e departamentonan di Escuintla, Chimaltenango y Sacatepéquez.

E erupcion a cuminsa den oranan di marduga di diahuebs ultimo y a bisa cu den proximo oranan por tin un aumento di emision “formando columnanan di gas y shinishi di un mayor altura, cu explosion violento cu shinishi y fluho di lava den otro direccion”, e organo di proteccion civil a informa.

E lava por alcanza casi cinco of shete kilometer for di abou di e boca di e volcan pa loke ta bay mantene un monitorio constante debi na cercania di algun comunidannan.

Como medida preventivo, “a tuma e decision di suspender e transito vehicular” na ruta RN-14, e vice-minister di Comunicacion, Carlos Figueroa a bisa den un conferencia di prensa.

Diahuebs ultimo den oranan di merdia a evacua casi 250 persona di dos comunidad cercano, despues cu e volcan a aumenta su actividad lansando shinishi y lava.

Inaessin:

Conflictonan laboral na Venezuela a baha cu 46% den un año

(ElNacional)—Na Venezuela tabatin al menos 74 conflicto laboral e luna cu a pasa, causa mas tanto pa e sector di educacion. Ora nan a computa e 138 conflicto en total, a muestra cu tin un reduccion di 46% compara cu april 2022, segun Observatorio di Conflictividad Laboral di Instituto di Estudios Sindicales Halto (Inaessin) a indica diabierna.

E reduccion tin di haber cu un “organizacion mayor di e sindicatonan, cual a recauda e kehonan for di varios sector” pa “pone nan hunto den e un solo causa,” e instituto a splica den un comunicado di

prensa.

Di e manera aki, el a agrega, a observa un “participacion grandi di trahadonan den otro area cu no ta educacion, salud, negoshi basico y transporte,” manera empleado di companianan di electricidad y telecomunicacion. Esaki ta na banda di trahadonan independiente y pensionadonan, entre otro.

E organisacionnan sindical tabata presente den 59% di e protestanan, segun e instituto a señala.

E demanda pa salario apropia pa costo di bida tabata e “motibo mas grandi cu a hustifica

e protestanan den 52.70% di tur caso”, sigui pa demanda pa “miho condicionnan di trabou” den 18.92% di tur caso y dispidimentonan, cual “ta representa 12.16%” di e totalidad.

Inaessin a agrega cu mayoria di e kehonan, registra principalmente den Estado Bolívar y Caracas, tabata entrega pa trahadonan den sector publico.

Trahadonan a sali protesta den e prome siman di mei despues cu presidente Nicolás Maduro a anuncia medidanan economico relata na e salarionan. E medidanan ta inclui e aumento den bonus

di alimentacion di 1,8 dollar pa 40 dollars, cual e clase obrero a rechasa, yamando esaki un “tentamento” y “berguensa.”

E salario minimo ta keda na 130 bolívaes, cual ta aproximadamente 5 dollar pa luna, segun e cambio oficial.

Freddy Superlano a bira candidato nobo di partido Voluntad Popular pa e oposicion primario

(ElNacional)—Partido Voluntad Popular a anuncia diabierna cu Freddy Superlano ta e candidato nobo di e partido pa e eleccionnan di oposicion primario, despues cu a a forsa Juan Guaidó di sali for di e pais.

Den un conferencia di prensa na e oficina di e partido, dirigente Desiree Barboza a bisa cu despues di e exilio di Guaidó, e ‘tolda naranja’ a evalua di e mester participa den e eleccionnan primario cu su mesun candidato of apoya un candidato externo:

“Nos federalismo a bay den discusion y den manera unanime, partido Voluntad Popular a dicidi pa participa

den e eleccionnan primario cu nan mesun candidato. Y ken miho cu un homber cu a gana chavismo dos biaha. Despues cu a consulta cu nos 24 directorado regional, 380 ekipo politico di municipio y e 1.191 ekipo politico parokial, Voluntad Popular a dicidi cu nos abanderado pa e eleccionnan primario ta Freddy Superlano,” Barboza

a bisa. El a subraya e trabou di Superlano y sigura cu e ta e indicado pa “saca e regimen di Nicolás Maduro definitivamente.”

“Tin cu stop di pensa den mito cu e dictadura ta invencibel, pasobra e no ta,” el a agrega.

Pa loke ta trata e aspiracion

di Tamara Adrián pa e eleccionnan primario, aunke e ta lider di VP, el a bisa cu e partido ta bay fiha nan posicion riba su candidatura den e dianan binidero. Den caso di lider politico Juan Guaidó, el a indica cu desde e exilio, ta hopi dificil pa establece un candidatura, ademas di e riesgonan cu e por enfrenta si e regresa na e pais. “Tur e lidernan di e partido oranje ta den exilio. Awo Juan Guaidó tin un rol nobo den exterior. Caba e ta riba tour pa publica e situacion den e pais, segun Barboza.

Superlano, ken, segun e gobierno di Maduro, no ta cualifica pa eherce cargonan publico, a gana e eleccion di gobernacion di Estado Bari-

nas na november 2021 prome cu Argenis Chávez, ruman di ex president Hugo Chávez Frías. Pero e Sala Electoral di TSJ a anula e eleccionnan despues cu a considera Superlano como politicamente incapabel, aunke e Consejo Nacional Electoral (CNE) a lag’e postula.

Na januari 2022, nan a ripiti e eleccionnan, pero e no por a participa. Pero e candidato di e plataforma unitario, Sergio Garrido, a derota e candidato di PSUV, Jorge Arreaza. Superlano tabata e hefe regional di Voluntad Popular den e entidad ey den e llanos occidental di Venezuela y desde aña pasa, e tabata encarga di e coordinacion nacional di VP.

Huramento di Lilys Osuna como alcalde nobo di El Tigre

(ElNacional)—Lilys Osuna, presidente di e Camara municipal di Simón Rodríguez den Estado Anzoátegui, a asumi e posicion di alcalde di El Tigre diahuebs despues cu a deteni Ernesto Paraqueima pa incita odio contra mucha cu autismo.

E alcalde di El Tigre nobo, ken ta pertenece na e mesun partido di Paraqueima, esta Primero Venezuela, ta e prome hende muhe pa ocupa e posicion dentro di e municipio Simón Rodríguez. E vice-presidente di e cuerpo edilicial, Aña García (tambe

di Alianza Democrática), a asumi poder legislativo municipal, di cual tambe ta inclui Jean Guevara Miguel León y Rosa Yépez (Alianza Democrática), Sheylla Ochoa

Assad Nakkour Halabi pa PSUV y José Guzmán di La Plataforma Unitaria.

A detene Paraqueima diahuebs atardi despues cu fis-

calia a emiti un orden di detencion den su contra pa un supuesto instigacion di odio tocante muchanan cu malesa Apersgers cu a pinta un mural pa El Tigre.

E tabata alcalde di e ciudad aki entre 2004 y 2008 cu e apoyo di El Movimiento Quinta República (awo PSUV). Pero na 2021 el gana e posicion atrobe durante e eleccionnan municipal di 2021 ora el a ricibi apoyo di partidonan di La Alianza Democrática.

Fiscal general Tarek William Saab a pidi pa procesa e caso di Paraqueima den ciudad di Caracas. Tambe el a splica cu, ademas di e acusacion aki, e alcalde tin investigacion habri pa violencia di genero y menasanan contra comerciantenan y hendenan anciano.

Kiwanis Club of Palm Beach a cumpli cu temanan oficial durante Reunion Annual

Diahuebs anochi, mei 4, 2023, Kiwanis Club of Palm Beach, bou di liderazgo di President Daniel Aguirre, a celebra su reunion annual, e reunion di mas importante di aña, den un atmosfera caluroso di hermandad y compañerismo, den cual no menos cu 38 miembro a atende.

Cumpliendo cu e statutonan di Kiwanis International y di e club mes, e agenda a consisti di cuatro (4) punto: 1) E aprobacion di e Statutonnan (articulonan di Asociacion) nobo den cumplimiento cu eCodigo Civil nobo; 2) Aprobacion di e miembronan cu lo bai firma e acto di Asosacion menciona como e testigonan principal; 3) Presentacion y aprobacion di e proceso di revision di e cuentanan anual di aña Kiwanistico 2020-2021; y 4) Aprobacion di e nominadonan cu lo bai conforma e directiva pa e aña Kiwanistico 2023-2024 y cu lo wordo instala na Oktober proximo.

E aprobacion di e statuto nobo, ta un iniciativa sumamente importante pa e club, ya cu e proceso aki ta garanti-

za cumplimiento cu e lei nobo introduci cu eCodigo Civil nobo cu a wordo introduci na Januari 2021. Cu esaki, Kiwanis Club of Palm Beach lo wordo registra oficialmente na Camara di Comercio como tambe na Departamento di Impuesto, pues un proceso cu ta garantiza un nivel adicional di transparencia pa cu comunidad, pero en especial cumpliendo cu un rekisito di instancianan, en especial empresanan, cu ta colaborador y contribuyente di Kiwanis Club of Palm Beach.

E aprobacion di e cuentanan financiero anual ta un momento importante unda ta verifica e administracion y finanzas di e Club conforme normanan di 'accounting' professional. E revision y evaluacion aki ta na encargo

di un comision independiente (e asina yama: 'financial review committee') cu experiencia amplio den e ramo aki. Pa Kiwanis Club of Palm Beach e proceso aki ta sumamente importante pa asina garantiza transparencia y seguridad cu tur fondo cu ta wordo recauda ta haya un destino caritativo y/of social. Ta aplica e mesun proceso pa e administracion di e contribucion di e miembronan cu ta un administracion completamente separa. Kiwanis Club of Palm Beach Aruba kier tuma e oportunidad aki pa extende palabranan di gradicimento na tur empresanan y personanan cu di un forma of otro a haci un donacion/contribucion na e Club. E aña aki, contrario na e tradicion durante e reunion anual, e trabow di e comision di

eleccion di e directiva nobo tabata diferente. Despues cu e "committee chair", FK Roy Mezas, a delinea e proceso cu e comision di nominacion a encamina pa yega na e "team" di nominadonan pa e directiva di 2023-2024, como tambe e importancia di un eleccion transparente, FK Roy Mezas mes tabata tin e honor di presenta un nominado adicional pa director. Pa e motibo aki, e eleccion a wordo reparti den dos fase: 1) e eleccion di e "officers" cu a wordo aproba "by acclamation" y 2) e eleccion di e Directornan cu a wordo haci pa medio di un sistema di voto conoci como "vote by ballot".

Na final di e proceso, e directiva pa aña Kiwanistico 2023-2024 lo consisti di e siguiente "officers": Daniel Aguirre

(Immediate Past President), Onasito "Chito" Thiel (President), Ross Brezovar (Incoming President), Michel Frank (Vice President), Michel Janssen (Treasurer), Robert-Jan Moons (Secretary). E siguiente miembronan lo confirma e team di Directornan pa e aña Kiwanistico 2023-2024: Richard Roy, Alvin Wever, Rodney Kock, Evan Giel, Franklin Hoevertsz, Randolph Ruiz y Christopher Robles.

E anochi a culmina cu e acostumbrado hermandad y compañerismo entre miembronan probando di e anochi pa asina un biaha mas elabora y actualiza ariba topiconan importante cu ta relaciona cu nos comunidad, pero en especial e bienestar di nos muchanan.

Kiwanis Palm Beach ta pertenece na e organizacion global Kiwanis International cu ta un instancia caritativo dedica na haci nos mundo mihor door di cambia un comunidad pa medio di un mucha cada bez. Mas informacion por haya riba: www.facebook.com/kiwanispalm-beacharuba

Advertorial

Relato Anual/Estado Financiero 2022 acorda dor di representante di accionista di Aruba Airport Authority N.V., Minister Dangui Oduber

Bishita di Director Internacional di Royal Schiphol Group, Kjell Kloosterziel

E siman aki, Director Internacional di Royal Schiphol Group, Sr. Kjell Kloosterziel a haci un bishita di cortesía na varios gruponan di interes. Durante su bishita, hunto cu CEO di Aruba Airport Authority N.V. (AAA), Sr. Joost Meijjs, Sr. Kloosterziel a reuni cu Gobernador di Aruba, Sr. Alfonso Boekhoudt, Prome Minister di Aruba, Sra. Evelyn Wever-Croes, Minister di Turismo y Salud, Sr. Dangui Oduber, e Hunta di Supervision di AAA y e Team di liderasgo di AAA.

Tambe e la bishita e sitio di construccion di Gateway 2030, Fase 1A na aeropuerto.

Durante e combersacionnan tur a expresa y a reconfirman satisfaccion cu e cooperacion fructifero durante e ultimo dos década entre Gobierno di Aruba, Royal Schiphol Group y Aruba Airport, cu a conduci na un compania y operacionnan saludabel den tur aspecto. Aruba Airport ta wordo considera dor di esnan den e cooperacion como un infraestructura crucial pa Aruba y e punto di entrada

pa Aruba pa miyones di turista y su residentenan. Siman pasa AAA su relato anual y estado financiero 2022 a wordo acorda dor di Sr. Dangui Oduber, Minister di Turismo y Salud como representante di e accionistanan di AAA.

Sr. Dangui Oduber, Minister di Turismo y Salud: "Nos ta satisfecho cu tin un relashon duradero y fuerte y cu e direccion strategico di aeropuerto ta prometedor. AAA a experiencia resultado hopi fuerte na 2022 manera describi den e Relato Anual/Estado Financiero 2022. Mi tin confianza den e futuro di aeropuerto y ta keda en espera di mira tur e desaroyonan nobo den 2023.

Tocante AUA Airport AUA Airport ta un di e aeroportonan mas ocupa den region Caribe cu mas di 22 diferente aerolinea operando pa Aruba contribuyendo na mas cu 2.5 milyon pasahero

pa aña y cu buelonan pa 22 diferente ciudad 34 diferente destinacion directo rond di mundo. Di e mercadonan u AUA Airport ta sirbi 79% ta for di Merca y Canada, 11% for di Latino America, 6% for di Europa y 4% for di Antia Hulandes te cu mart 2023. AUA Airport ta reconoce cu esaki ta danki na e economia stabiel, clima politico, hospitalidad, poblacion diversifica y seguridad general di nos isla. AUA airport su aspirashon ta pa bira un di e airportnan den region Latino Americano & Caribense mas

Sostenibel, Sigur y A prueba di Futuro, brindando un luga di trabou confiabel, facilidanan di airport moderno y un servicio excelente cu ta refleha hospitalidad Arubiano, contribuyendo na un futuro prospero pa Aruba.

Conoce mas di loke ta pasando na AUA Airport y dor di bishita www.airportaruba.com y conecta cu AUA airport riba [Twitter.com/ArubaAirport](https://twitter.com/ArubaAirport), [Facebook.com/ArubaAirport](https://facebook.com/ArubaAirport), [Instagram.com/arubaairport/](https://instagram.com/arubaairport/) and [Linkedin.com/ArubaAirport](https://linkedin.com/ArubaAirport).

Minister Maduro ta gradici tur grupo uniforma cu a forma parti di desfile riba Dia di Rey

Riba Dia di Rey gruponan hubenil uniforma a reuni na Parke Wilhelmina pa asina forma parti di e celebracion di Dia di Rey na ocasion di e 56 cumpleaños di Rey Willem Alexander. For di tempran e Gruponan Hubenil Uniforma a rindi honor na e hisamento di Bandera y presentacion musical di e Himno di Aruba y Hulanda door di e musiconan di e peloton di marina real. Despues nan a bandona e parke pa asina por a cuminsa cu nan desfile pa invitado y publico presente riba e caminda dilanti Parke Wilhelmina.

E desfile nacional ta inicia cu Scouting Aruba, hoofdbestuur y lider di organisacion Sr. Christopher Lake y e bestuur ta forma di 8 miembro. E gruponan cu a participa ta Grupo Scout Casibari Jan Lobbrecht cu nan lider Sra. Marie-Lus Sprok. Un total di 85 miembro cu nan drumband y nan ta di bario di Paradera. Grupo Scout Kimball O'hara cu nan lider Sr. Erwin Rasmijn. Un total di 25 miembro y nan ta di bario Piedra Plat. Grupo Scout St. Joris y nan lider Sr. Lucaskjo Schmidt. Un total di 10 miembro y nan ta di bario di San Nicolas. Grupo Scout Santanero cu nan lider Sra. Rianne Luckhoo-Korsen. Un total di 42 miembro cu nan drumband y nan ta di bario di Dakota. Grupo

Scout Ora Ubao cu nan lider Sr. Jairzinho Theodora. Un total di 110 miembro cu nan drumband y nan ta di bario Tanki Leendert. Grupo Scout Monseñor Oscar Romero y Sint Hyacinthus cu nan lider Sra. Marcia Dirks y Sr. Mariano Thiel cu un total di 40 miembro y nan ta di bario di Brazil y Savaneta. Grupo Scout Baden Powell cu nan lider Sra. Swinda Thiel cu un total di 20 miembro y nan ta di bario Playa Pabou. Grupo Scout San Dominico Noord cu nan lider Sra. Sharlyn Farro cu un total di 25 miem-

bro cu nan drumband y nan ta di bario di Noord. Grupo Scout Sonrisa cu nan lider Sr. Thomas Tromp cu un total di 15 miembro y nan ta di bario Pavia. Grupo Scout St. Paulus-Michael cu nan lider Sra. Timothy Lake cu un total di 40 miembro cu nan drumband y nan ta di bario di San Nicolas. Tambe a participa Arubaanse Padvindsters Gilde., A.P.G. cu nan lider di grupo Sra. Zuzette Croes cu un total di 150 miembro participante cu nan drumband y lidernan di 18 aña bay ariba. Adventist Youth/Pathfinder

& Adventurer Clubs Aruba cu nan lider di grupo Sr. Wilson Navarro cu un cantidad di 100 miembro participante. Tabata masha bunita pa miranos hobennan di gruponan uniforma, specialmente esnan mas hoben di edad, marcha bou guia di nan lidernan riba ritmo di drumband cu

a acompaña nan. Minister Maduro ta gradici Comision Celebracion Dianan Nacional pa organisa e bunita ceremonia, tur invitado pa nan presencia y ta gradici specialmente tur grupo hubenil uniforma cu a forma parti di e desfile na honor di e celebracion di Dia di Rey.

Profesional local di arte Anna Maria Hernandez den residencia curatorial na Suiza

Historiado di arte y gestor cultural local Ana Maria Hernandez a wordo invita pa participa den un residencia curatorial di 3 luna na Villa Sträuli, situa na Winterthur, Suiza. Hernandez a wordo selecciona door di e proyectonan el a desaroya pa e comunidad Arubano den e ultimo 4 aña cu su fundacion di educacion artistico, Plataforma Aruba. E biahe a wordo realisa cu e sosten di Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebiet.

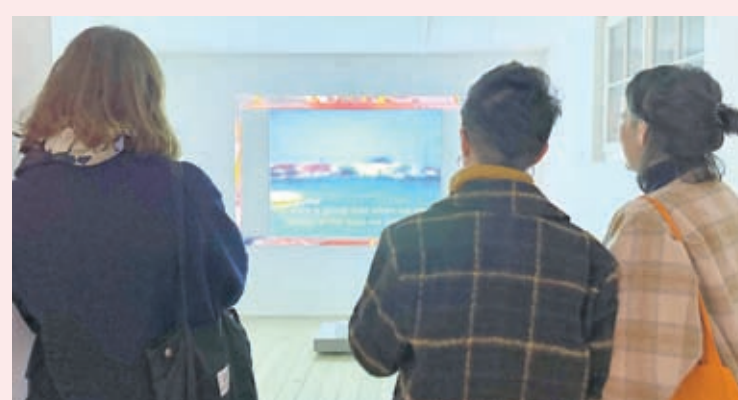
Programanan di residencia artistico ta brinda profesionalnan e oportunidad di enfoca nan mes riba nan trabao den un contexto cu ta yuda nan expande nan practica profesional y asina contribui

na e desaroyo profesional di e participante, como tambe na esun di nan sector cultural. E ta yuda e desaroyo di un "netwerk" profesional, cultiva colaboracionnan internacional y ofrece un intercambio di perspectivanan.

Villa Stäuli ta un institucion

cu ta enfoca riba e intercambio y colaboracion artistico interdisciplinario entre profesionalnan internacional. Durante e lunanan di januari te april di 2023, Hernandez a haci diferente "studio visits" na artistanan na Suiza, a conoce e institucionan local y conecta cu profesionalnan internacional. Tambe tabata tin e oportunidad di comparti e practicanan artistico di Aruba den diferente presentacion y reunionnan. Durante un Open Studio, Hernandez a presenta e proyecto di Fundacion Rancho y Plataforma Aruba titula Oda Na e Piscador den e instituto. E presentacion tabata acompaña pa un exhibicion "pop-up" di e proyecto presentando e obranan di Samuel Sarmiento. Ana Maria Hernandez tin un

M.A den Arte Visual Contemporaneo for di Universidad di Amsterdam y ta e fundador di Plataforma Aruba, un institucion local di educacion artistico. Hernandez tambe tabata encarga di e programa AUA Exhibits 21-22 na Cas di Cultura, unda ocho artista visual local a presenta nan trabao den un serie di 5 exhibicion. Actualmente, e

ta e curador y desaroyador di proyecto di "Oda na E Piscador." Esaki ta un proyecto di Fundacion Rancho y Plataforma Aruba den colaboracion cu artista local Samuel Sarmiento. "Oda na E Piscador" ta forma parti di e programa di Fundacion Rancho celebrando Oranjestad su 200 aña.

Skirbi pa Richard Lopes-Slot

Ken a bisa cu duna feedback ta facil den Caribe?

Ta berdad cu e no ta facil, pero si nos sa con pa duna feedback constructivo y cu respet e ora otronan lo acepta esaki mas facil. No hasi e fout den Caribe pa usa reglanan di feedback zomaar. E por bai full fout y esey no ta e intencion di duna un feedback. Paso-bra feedback ta un regalo pa desaroyo di cada persona.

Ta miho nos tur cuminsa duna y acepta feedback di otronan, sino nunca bo por desaroya bo mes y lo keda biba semper den bo mes un mundo. Loke tambe ta importante ta cu organisacionnan ta perdiendo hopi plaka, door cu nan no sa con pa juda y stimula nan empleadonan duna otro feedback. Porta nan mes no ta durf di duna feedback y hopi biaha no ta acepta feedback. No ta pica?

Despues di a biba 30 anja na Hulanda y a traha mas di 22 anja den e mundo di banco mi ta hanja normal cu ora mi coleganan no hasi algo bon, mi ta duna nan feedback y judanan asina sigui desaroya nan mes. Door cu no ta tur hende tabata durf di duna feedback den e banconan mi tabata duna trainingnan na mi mes un teamnan y den e mes un 22 anjanan mi a train mas di 3000 empleadonan di banco cu focus ariba Excellent Customer Service. Den e trainingnan semper mi ta duna tambe training di feedback. Pero kico ta feedback? Si bo busca riba internet kico ta feedback lo bo hanja mas di 30 miyon splicacion di kico ta feedback. Y hopi biaha por bruha bo. Despues di mi periodo laboral na Hulanda mi a bin traha den Caribe. E prome isla den Caribe unda mi a

traha tabata na Boneiro.

Y a traha tambe na Saba y Statia. Mi a traha casi 3 anja como leidinggevende di e afdeling Heffing & Toezicht na Belastingdienst Caribisch Nederland. Y a ripara cu mi por duna feedback facil na coleganan na e islanan di BES, mescos cu na Hulanda. Pero a ripara na e mes momento tambe cu otronan no ta duna y acepta feedback facil di otro coleganan. Kico tabata pasando? Coleganan tabata sinti hopi biaha cu otro coleganan ta traicionanan, ta perhudicanan, tin rabia ribanan of ta kere cu e otro coleganan kier e puesto di nan. Mi a keda asombra! Unda tabata bai fout?

Y na e mes momento ami si tabata hari cu mi coleganan y dunanan feedback. Nan tambe tabata nani feedback. Mi ta bisanan danki pa nan feedback. Y despues nos tabata keda bon coleganan cu otro. Toch mi tabata preocupa y a bai hasi onderzoek (via observacion) pa sa kico ta pas-

ando. Mi no por a bin cu un conclusion lihe y definitivo. Mi tabata tin un sospecho si ta kico e por ta. Pero mi no tabata sigur y mester a hasi mas observacion y entrevista na Boneiro, Saba, Statia y tussendoor tambe na Aruba y St. Maarten. Pa asina mi ta sigur kico ta pasando.

Despues di un paar di luna di observacion y testnan na e islanan mi a descubri cu den Caribe bo no por jega duna feedback. Bo mester tin hopi cuidou y bo intencion mester ta bon. Cu feedback mi no kiermen: tira un bom y cana bai! Of grita un hende y duna critica pa demotive of kibre! Ami ta papiando di duna feedback constructivo y cu respet pa juda un hende desaroya su mes. Mi ta papia di duna feedback na e momento cu e colega ta hasi malo hopi tempo y tin efectonan negativo cu ta perjudica otro hendenan, e clientenan y e compania unda e persona ta traha. Of su actitud ta negativo y ta danja sfeer den e compania. Of ta jega laat hopi biaha y

ta stroba otronan pa produci miho. Tambe ora un actitud di un colega por danja e imagen di e compania of por baha e nivel di calidad di trabou y servicio na e clientenan.

Tur e comportacionnan negativo aki ta costa companianan hopi plaka. Porta Miyones! Dicon? Otronan mester traha overtime, busca mas hende pa traha, cambia e persona y pone riba un otro afdeling of e persona ta meld ziek hopi etc. Y toch hopi biaha ta keda sin duna feedback na e coleganan concerni. Pero con ta duna e feedback bon?

Pa por duna un feedback bon na e colega bo mester cuminsa positivo prome y caba positivo. No jega duna un feedback zomaar. Combersa un rato, hari y duna un feedback positivo prome.

Despues bo ta start serion y sigui cu e reglanan di feedback: Splica bo colega bon y specifica kico bo a wak Splica kico su actitud ta haci

cu bo
Check si loke bo ta bisa ta berdad
Y corda sera un acuerdo na final pa futuro

Ora a caba di sera un acuerdo (duna man of brasa e persona) e ora bo ta caba bo combersacion positivo. Por bisa e persona cu bo ta gusta traha cu ne. E ta hasi bo contento of semper ta juda bo. Corda cu e colega ta hasi hopi trabounan bon tambe. Duna su compliment pa su bon trabou tambe. Hopi biaha nos ta wak loke ta bai fout so. Pesey ta importante pa cuminsa positivo y caba positivo.

Nos mester keda duna feedback na otro. Pasobra feedback ta un regalo cu ta juda tur hende desaroya. Y semper gradici e colega cu a duna bo feedback. Door cu e ta preocupa pa bo y kier juda bo desaroya. Of bo ta prefera pa coleganan keda papia tras di bo lomba y dicidi pa no bisa bo nada den bo cara?

Organisacionnan den Caribe mester stimula nan trahadornan pa duna mas feedback na otro. Pone seccionnan di feedback. Agrega feedback den e seccionnan di teambuilding. Duna training y coaching di feedback. Managernan mester duna e voorbeeld tambe y durf di duna mas feedback y tuma feedback tambe di su empleadonan. Hasiel si cu bon intencion y pa juda e empleadonan desaroya pa asina tur hende por traha cu focus pa keda duna e servicio excelente. Asina ta crea un situacion habri y honesto pa e cliente keda sintiele mane un REY. Y ta costa e companianan menos plaka.

Bo tambe ta kla pa duna y tuma feedback?

Skirbi pa Robert Arends

Otro palabra pa “pensioen” di biehes?

E palabra “PENSIOEN”, usa pa loke SvB ta paga e adulto mayor aki na Aruba, ta trece bruhacion cu e palabra “PENSIOEN” usa pa indica e placa cu politiconan y trahadornan (sector publico y priva) ta haya ora nan stop di traha.

Na hulandes, den nos Ley

di SvB ta papia di “voorziening” mientras den leynan di pensioen di trabao ta papia di “pensioen”.

No por considera un “voorziening” igual na un “pensioen”, pasobra e placa pa paga un “voorziening” ta bin di pagadonan di belasting, mientras e placa pa paga

“pensioen” ta bin di e trahado mes y/o su doño di trabao.

Nos sistema di “pensioen di biehes” (paga pa SvB) ta basa riba solidaridad loke kier men cu ningun persona ta paga prima pa su mes, pero ta paga prima pa tur e personanan cu ta cobrando “pensioen di biehes” e momento ey.

En bista di e bruhacion (intencional o oportunista?) den prensa di e “pensioen di biehes” cu e “pensioen di trabao”, ta bale la pena cambia e palabra “pensioen di biehes” den un otro palabra. Papiamentista nan no por pensa un otro palabra (na Papiamento) cu ta cuadra mas cu e palabra Hulandes

“voorziening”?

Entretanto ta sugeri - teniendo cuenta cu e situacion - e palabra nan: “regalo di biehes” / “subsidio di biehes” / “limosna di biehes” / “bonus di biehes”.

Pa pensa ariba sin miedo.

Aruba ta conoce su di 2 morto den trafico pa 2023

Pa 6:06 di atardi Central di Polis ta wordo notifica cu tin un accident basta pisa na altura di Op=Op ariba Avenida Nelson O. Oduber. Ta despacha patrulla policial, bombero y ambulance cu maximo urgencia na e sitio di accidente.

Na yegada di patrulla por a constata un auto marca Honda ta perde control dal den un mata di kwihi. Tabata tin tres persona involvi. Dos mucha seriamente herida y un dama cu no ta duna señal di bida. Lamentablemente bombero a logra saca e curpa sin bida di e dama. Pa 7'or di anochi

Dokter Texier ta constata morto di e dama di inicialnan J.W.R.I.G. naci na Aruba di 24 aña di edad.

A pidi especialista di trafico como tambe polis tecnico na e sitio pa haci nan investigacion.

Alabes Altcomisario di Polis

Sr. Ramon Arnhem tambe a presenta na e sitio y mira e situacion lamentabel aki.

Cuerpo Policial Aruba ta manda palabra di condolencia na famia di e fayecido.

Advertorial

Awe abo por ta e siguiente multi-miyonario di Aruba cu Lotto 5

Sorteo ta awe noch

E sorteo di Lotto 5 di diaranson ultimo, no a conoce ningun ganado pa e premio miyonario. Esey kiermen cu e jackpot di Lotto 5 lo sigui crece pa awe diasabra y tin e suma grandi di 2 miyon florin.

Esaki ta bira e 3 biaha den historia cu Lotto 5 ta conoce un jackpot grandi asina. Na april di 2015 el a yega 2 miyon y a conoce 1 feliz ganador y e ticket ganado a wordo bendi na Get Rich

Ponton. Na october 2021 tambe e jackpot a yega 2 miyon y tambe a conoce un solo ganador y e ticket ganado a wordo bendi na Manton Lottery na Pos Chiquito.

E proximo sorteo di Lotto 5 ta tuma luga awe anochi, diasabra 6 di mei, pa 7.45 di anochi "live" na TeleAruba y benta ta sera 7:30PM.

Lotto 5 ta costa solamente 4 florin pa ticket y bo por combina bo 5 numbertan for di

01 te cu 35, si bo no sa cua numbertan pa kies, bo ta puntra bo rebendedor pa un Lotto 5 loco y asina bo ta den wega pa bira e siguiente miyonario cu Lotto 5!

Tambe Lotto ta ofrecebo e opcion pa por cumpra bo weganan di Lotto Online, kiermen si bo no tin chens pa sali cumpra bo weganan preferi di Lotto, bo por cumpra for di bo smart phone, tablet of bo computer! Si ainda bo no tin un cuen-

ta di Lotto Online, bishita www.lottoaruba.com, traha bo cuenta di hungado y asina cu bo wordo aproba, bo por cuminsa hunga Lotto online tambe! Lotto, E Loteria di Aruba tin diferente wega, Catochi, Big 4, 1-OFF, Zodiac, Wega di Number di Korsou di Lotto, Lucky 3, Multi-X, Lotto di Dia, Lotto 5, Mini Mega y cu su Mega Plus y e diferente

weganan di Raspa y Gana y Instacash. Tambe lo por hunga Lotto Online door di bishita: www.lottoaruba.com pa por registra. Cumprando Lotto bo ta contribui na deporte riba nos isla. E meta ta pa organisa loteria, cambia bida di su hungadonan y na mes momento inverti den deporte local pa medio di donacionnan na e comision di subsidio.

Chauffeur coriendo cu velocidad halto a baha caminda, subi un serito, kibra cura, bolter cay riba un otro auto

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente di un auto cu a bolter y e chauffeur a keda pega den e auto na Morgenster, mesora a dirigi tanto polis, ambulance como tambe e ekipo di rescate di bombero na e sitio.

Na yegada di e patrulla a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di e Hyundai Ac-

cent bayendo pabao cu velocidad halto no a tene na cuenta cu e fila di trafico y pa evita impacto directo tras di e auto sudilanti el a baha caminda

dal cura di cas riba un subida y a kentel bay bolter y toch dal e auto su dilanti.

Debi na tur e impactonan ey e chauffeur di e Accent a resulta herida na yegada di e ambulance nan a cuminsa atende e victima pero como tabata dificil pa saca e chauffeur a rekeri e asistencia di e ekipo di rescate na nan yegada a logra saca e victima y e ambulance a tuma over y a hib'e hospital.

CENTRALE BANK VAN ARUBA BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 21 lid 3 van het Landsbesluit toezicht assuratiebemiddelaars (AB 2014 no. 6) (Lta) deelt de Centrale Bank van Aruba (CBA) mede dat zij op 21 april 2023 de aan Framo Insurances N.V. (Framo) verleende vergunning d.d. 7 juli 2016 tot bemiddeling in schadeverzekeringen heeft ingetrokken onder gelijktijdige afgifte van een nieuwe vergunning als bedoeld in artikel 2 lid 1 van het Lta. Onder de nieuwe vergunning is het Framo tevens toegestaan om te bemiddelen bij het sluiten, afkopen of uitkeren van levensverzekeringsovereenkomsten (inclusief pensioenverzekeringen).

Voorts is aan Framo op 21 april 2023 een ontheffing ex artikel 48 lid 3 van de Landsverordening toezicht kredietwezen (AB 1998 no. 16) (Ltk) verleend voor het bemiddelen bij het afsluiten van hypotheek voor onroerende zaken ten behoeve van particulieren.

Oranjestad, 5 mei 2023

Biden y Harris a reuni cu varios CEO tocante riesgonan di inteligencia artificial

(AP) - Vice Presidente Kamala Harris a reuni riba diahuebs cu e CEO di Google, Microsoft y otro dos compania tocante desaroyo di inteligencia artificial mientras cu e administracion di Biden ta anunciando incentivan cu e meta di sigura cu e tecnologia cu ta desaroyando rapidamente mehora e bida di e ciudadanonan sin cu pone nan derechonnan y siguridad den riesgo.

President Joe Biden tambe a presenta na e reunion ex-

presando su speranza cu e grupo lo “educa nos” riba loke ta mas necesario pa proteha y avansa sociedad. “Loke boso ta haciendo tin un potencial enorme y un peliger enorme,” Biden a bisa e CEO nan presente, segun un video publica riba su cuenta di Twitter.

E popularidad di e chatbot ChatGPT, cual te hasta Biden a purba caba, a causa un gran ola di inversion comercial den hermentnan di Inteligencia Artificial cu por skirbi texto convincente y crea imagenan nobo, musica y te hasta codigonan pa computer.

Na mesun luga, e facilidad cu e tin pa imita humanonan a causa cu gobiernonan rond di mundo ta considerando con esaki por kita trabaonan, gaña hende y plama mal informacion. E administracion democratico a anuncia un inversion di 140 milyon dolar pa establece 7 instituto di investigacion tocante inteligencia artificial nobo.

Ademas, e White House Office of Management and Budget ta premira di crea guianan den e siguiente lunanan di con e agencianan federal por haci uso di hermentnan di in-

teligencia artificial. Tambe tin un promesa independiente di desaroyadornan di inteligencia artificial pa participa den un evaluacion publico di nan sistema den augustus na e convencion di hacker DEF CON cu lo tuma luga na Las Vegas.

E Cas Blanco tin cu tuma accion mas fuerte mirando cu sistemanan di inteligencia artificial crea pa e companianan aki ta integrando den miles di aplicacion pa consumidor segun Adam Conner a spli-ca. “Nos ta na un momento unda den e siguiente lunanan nos lo determina si nos ta lidera den esaki of otro partinan di mundo ta ldiera, di mesun manera cu otro espacionan regulatorio den tecnologia manera privacidad of regula plataformanan grandi online,” Conner a declara.

E reunion aki a tuma luga como un manera pa Harris y e oficialnan di administracion por trata e riesgonan den e desaroyo di inteligencia artificial actual cu CEO di Google Sundar Pichai, CEO di Microsoft Satya Nadella y e lidernan di dos agencia influyente pues Anthropic y OpenAI, e creador di ChatGPT.

Harris a bisa den un declaracion tocante e reunion cu a tuma luga tras porta sera cu

el a bisa e ehecutivonan cu e “sector priva tin un responsabilidad legal, etico y moral pa sigura cu nan producto ta safe y proteha.”

ChatGPT a causa un ola di hermentnan nobo agregando na preocupacionnan etico y societal tocante sistemanan automatiza cu ta train a base di cantidadnan grandi di data. Algun compania, incluyendo OpenAI tin tempo siendo priva tocante e data cu nan sistema di inteligencia artificial su train ta basa riba dje.

Esaki a haci cu ta mas dificil pa compronde dicon e chatbotnan aki ta produci contestanan falso of cu preferencia y ta haci mas dificil ainda pa calma e preocupacionnan si esaki ta haci uso di trabaonan cu ta proteha pa derechonnan di autor.

Ex hefe di seguridad na Uber sentencia pa cubri robo di dato

(AP) - Ex hefe di siguridad pa Uber a keda sentencia na libertad condicional riba diahuebs pa motibo cu el a cubri un robo di data den aña 2016 unda hackernan a haya acceso na miyones di record di cliente.

Joseph Sullivan a keda sentencia na un termino di 3 aña di libertad condicional y a keda ordena na paga un boet di 50,000 dolar segun e oficina di abogado di Merca a anuncia.

Sullivan ken tin 54 aña a keda sentencia pa hurado federal na San Francisco october di aña pasa pa motibo cu el a stroba husticia y a sconde conocimiento cu un crimen federal a keda cometi. Aparentemente esaki ta e prome sentencia criminal riba un ehecutivo di algun compania pa causa di robo di data.

Sullivan a keda contrata como Uber su hefe di siguridad den ana 2015. Den november di aña 2016, Sullivan a ricibi email di e hackernan

y empleadonan rapidamente a confirma cu e hackernan a horta data di mas o menos 57 milyon usuario y mas o menos 600,000 chauffeur su li-

cencia segun e fiscalnan. Despues di a keda informa di e robo di dato, Sullivan a cuminsa cu un plan pa sconde esaki for di publico y e Feder-

al Trade Commission (FTC), cual tibetan desde ana 2014 ta investiga hacknan chikito.

Segun oficina di e abogado Mericano, Sullivan a bisa su empleadonan cu “e storia pafo di e grupo di siguridad lo ta cu e “investigacion aki no ta existi,” y haci areglo pa paga e hackernan 100,000 den e criptomoneda bitcoin a cambio cu nan lo firma un acuerdo unda nan ta priminti cu nan no lo revela e hack aki. Tampoco nunca el a menciona e hack aki na e abogadonan di Uber cu tabata involucra den FTC su investigacion.

Uber su maneho nobo a cuminsa investiga e robo di dato den ana 2017. Apesar cu Sullivan a gaña e hefe ehecutivo nobo y otronan, a descubri e berdad y a haci e robo di dato publico, resultando den e sentencia cu Sullivan a ricibi.

Dos Playa ta challenge Team Snor!

Na Hulandes tin un dicho: “hoge bomen vangen veel wind”! Den e caso aki Team Snor ta manera un mat'i kwihi den horcan! Despues cu Team Snor a introduci e ‘masacre di 1 april’ luna pasa, ta na rij teamnan di domino ta cuminsa line up pa challenge el bigote agresivo, Snor Perez.

E ekipo nobis nobis – segun rumornan den biento fuerte ta guynan di Madiki – cu ta challenge Team Snor p’un bataya, ta titula nan mes ‘Team Dos Playa’. Ki

relacion tin entre supuesto guynan di Madiki y e beach di Dos Playa te panort aya na Parke Arikok nos no sa ainda, pero nos lo sigui e caso aki di cerca. En todo caso, diasabra awor 6 di mei, cuminsando pa 8’or di anochi n’e unico y mundialmente famoso Domino Square Garden, e prome encuentro lo tuma luga entre Team Snor, lidera p’e dinamico Nelson ‘snor’ Perez, y e ‘domino-surfers’ nan di Team Dos Playa! Algo cu tin expectativa halto.

Manera di custumber, entrada lo ta completamente gratis pa un y tur bin dis-

fruta di tremendo domino, y na halftime e pasapalonan lo core rond den publico totalmente por nada. ‘Surf is up!’

shonnan amante di excelente domino, y e olanan lo ‘crash’ pisa diasabra awor 6 di mei pa 8’or di anochi n’e unico

y mundialmente reconoci Domino Square Garden aya net n’e grens entre Calabas y Kudawecha! Yega!

S.V. Bubali vs C.D. Rooi Afo Division Honor Plata B-RELOAD

S.V. Bubali a pasa e promer round di Campeonato AVB y a keda na di segundo lugar den pool A. Esey a duna S.V. Bubali e pase pa e segunda buelta. December a bin e Transfer Window di AVB cu a habri. Di cual Directiva S.V. Bubali a logra haya algun bon refuerzo y yuinan cu a bin cas back.

For di comienso di anja caba nos ta wa ta train cu un solo meta pa pone e team caminda e mester ta back. Despues di varios wega di Fogo nos por bisa nos tawata practicamente

kla pa start e Play-Off Division Honor Plata for di 26 Februari te cu awor, nos a bai wega pa wega, cada wega ta un Final. S.V. Bubali a ranca sali hopi desisivo wega pa wega den e Play-Off Division Honor Plata campeonato 2022-2023. Awe S.V. Bubali para na promer lugar comodo na promer lugar cu 22 punto sigui pa Caiquetio na segundo lugar cu 16 punto. S.V. Bubali faltando 2 fecha mas di cual 09 mei conta C.D. Rooi Afo y 21 mei contra Ind. Caravel.

For di e dos fechanan men-

ciona S.V. Bubali mester saca minimo 1 punto (un empate) pa ta oficialmente por bisa cu S.V. Bubali a haya e pase pa bai Division Honor proximo campeonato 2023-2024.

Pa e wega di di diamars awor 09 mei entere S.V. Bubali vs C.D. Rooi Afo cual dicho partido ta start 8:00pm na Compleho Deportivo Frans Figaroa na Noord. Di cual C.D. Rooi Afo ta bin di un victoria di 5-1 riba Brazil Jrs y S.V. Bubali ta bin di un victoria di 1-0 riba Caiquetio.

Riba tabla di posicion C.D.

Rooi Afo ta empata cu Brazil jrs. Cu 8 punto pa doel saldo C.D. Rooi Afo ta na di 4 puesto riba tabla di posicion. S.V. Bubali a train y prepara pa e wega faltando algun puntjes op de i pa keda kla completo pa diamars awor.

Tur nos categorianan di u5 te cu U15 pa por yega Stadion diamars awor trempa porta ta habri 7:15pm. S.V. Bubali ta Home nos ta porta bandi noord y nos ta sinta bandi noord banda di Misa di Noord. Tur mucha cu bin uniforma ta drenta gratis di S.V. Bubali. Cumpra bo Jer-

sey S.V. Bubali uniform of esun di HULK y bin bisti na Berde pa apoya e “Orguyonan di Noord – E HULKNAN DI BUBALI” cu ta den recta final pa Campeonato 2022-2023 cu un solo meta pa pone e TEAM back caminda cu e mester ta Division Honor.

Nos ta termina sperando cu bo tuma e invitacion aki personal y nos ta topa diamars na Frans Figaroa. Wega ta start 8:00pm porta ta habri 7:15pm bin trempa nos lo pone AMBIENTE DJ EDU. Bubali yega, no hasi wega cu cos serio!!!

Tiger Taekwondo Academy cu logronan historico

Cu gran orguyo nos a rici-bi informe di e participacion di Tiger Taekwondo Academy durante di e competencia Panamericano na Santo Domingo, Republica Dominicana fin di april.

Den Cadete 5 medaya di Brons, den Junior 1 medaya di plata. Den Infantil 2 medaya di Oro tawata gana pa Khaleesi Ridderstaat. Esaki ta algo historico p’e deporte na Aruba, como cu logrando e medayanan aki den un competencia di e nivel aki nos a logra ta riba un podium in-

ternacional. Di e forma aki Tiger Taekwondo a logra obtene e ranking internacional den e categoria Cadet y Junior. E atleta Aleysha Macea a sa di posiciona su mes na di tres luga den e Ranking Cadet-55kg y den Junior+68, Maelynn Fradl tambe a posiciona su mes na di tres luga

den e Ranking Internacional.

Un bes mas Tiger Taekwondo Academy, bao guia di masternan Teo Rodriguez y Jason Ridderstaat ta gradi-

ci inmensamente Marlon Petrocchi di Eumar Lock y Aruba henter cu su automobilistanan cu a sa di respaldan cu cada contribucion na e rotondenan.

Bista Politico ta un seccion di Bon Dia Aruba specialmente pa brinda oportunidad na tanto partido politico como politico individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta reflesha opinion di Bon Dia Aruba y ta pa responsabilidad exclusivo di e organisacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. Bon Dia Aruba ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki subeto na evaluacion exclusivo di Bon Dia Aruba.

BISTA POLITICO

mr. dr. Rycond Santos do Nascimento:

Un dia minister Geoffrey kier silencia y otro dia elogia prensa

Awe, dia 3 di mei 2023, minister Geoffrey ta duna pabien na prensa. El a lubida caba cu diahuebs dia 23 di december 2021 e tabata menasa Johnny Habibe cu kita su radio. Ya Geoffrey no ta corda mas cu e tabata menasa Patrick y Speed cu introduccion di un mediaraad y un time delay system pa garantisa censura. Pakico?

Simplemente pasobra Hit94 y 24ora.com a honra e libertad di expresion di Michael Williams pa Michael duna comentario riba e detencion di su yiu. Realidad ta cu prome minister Evelyn Wev-

er-Croes a uza plataforma di gobierno pa presenta su yiu como victima di e yunan di Williams y pa haci politica contra Gerlien Croes. Pero e prome minister no tabata kier pa Michael Williams conta e otro banda di e medaya. Na final di dia Corte den Prome Instancia a dicta riba dia 21 di april 2023 cu Nigel y Chris

Williams y Kevin Wever tur tabata culpabel di destruccion y violencia publico.

Awe minister Geoffrey Wever kier uza Dia Mundial di Libertad di Prensa pa mercadeo di su carter Comunicacion y Desaroyo sostenibel. Awe e ta bisa yen di palabra bunita, manera: "Libertad di expresion ta un derecho humano fundamental." Hasta e ta bisa cu "e dia aki ta pa recorda e gobiernonan rond mundo di e necesidad pa respecta nan compromiso cu libertad di prensa y e deber di e gobiernonan rond mundo pa proteha esunnan cu ta traha den prensa." Un deber cu

Gabinete Wever-Croes no a corda di proteha riba dia 22 di maart 2020 den caso di Sharina Henriquez di Caribisch Netwerk durante e pandemia di Covid19.

Libertad di expresion y libertad di prensa t'ey pa yuda personanan sin poder bisa e berdad sin cu nan mester tin miedo pa represaya. E ta basa riba e idea cu solamente e berdad por haci nos liber di berdad y cu solamente e berdad por crea un sociedad realmente husto y bon. P'esey cada ciudadano mester tin espacio pa yuda defini cua ta e problemanan mas importante pa soluciona.

P'esey cada persona mester tin e derecho pa yuda crea un miho futuro pa nos tur. No ta existi democracia sin e derecho pa por participa den un debate nacional y sin e derecho pa por participa den decisionnan fundamental pa e comunidad.

E realidad ta tambe cu politiconan aki na Aruba kier bisa prensa ki pregunta pa haci, ken pa duna plataforma y ken pa silencia. E mentalidad ey ta dictatorial y antidemocratico. E ta pas den un cultura machista, pero e no mag di tin ningun luga den un estado di derecho.

Glenbert Croes (MEP) na Mike Eman: "Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan, en jou tijd van gaan is gekomen"

"Nos kier pidi bo tuma e decision corecto y retira como lider di partido AVP y di politica"

Durante e reunion den Parlamento, Minister Glenbert Croes a inicia su discurso cu un "quote" dirigi na e honorabel miembro di Parlamento, lider di fraccion di AVP Mike Eman cu ta bisa lo siguiente: "Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan, en jou tijd van gaan is gekomen." Cu e "quote" aki, Minister Croes ta pidi Parlamentario Mike Eman pa tuma

e decision corecto y retira como lider di fraccion di AVP y di politica ya cu el a haci suficiente daño na pais Aruba caba.

E mandatario tambe a haci un reflexion historico na unda e ta referi na un situacion actual, cu su persona ta cataloga como un situacion similar den pasado. Aki ta unda Minister Croes a splica cu na aña 1968 un hoben di Santa Cruz, di fam Croes a wordo acerca,

e tempo ey, door di Shon A pa subi lista di AVP. E hoben aki, cu su ambicion y deseo pa traha na bienestar di pais Aruba, a acepta e reto y afilia su mes na e partido berde. Lamentablemente despues cu Shon A a fayece, e bieunan den AVP no a permiti e jongnan lanta cabes y cana nan propio caminda, conducendo asina na retiro di e hoben aki di e partido berde. Asina, na aña 1971 e hoben Croes aki, a lanta su propio partido

bou number di Partido Movimiento Electoral di Pueblo (MEP), pa brinda e respuesta na e clamor di e pueblo pa logra su Status Aparte.

Mensahe na Mike Eman: "No laga e historia doloroso aki den politica ripiti na unda hobennan ta wordo impedi di pone nan stempel riba e politica di futuro, pasobra ta nan ta e generacion cu lo bay percura pa e futuro generacionnan y e bieunan cu ta

birando grandi. Tuma e decision y retira, habriendo asina e caminda pa e jongnan por crece y duna loke nan tin na bienestar di nos comunidad".

Parlamentario Shailiny Tromp-Lee (MEP):

AVP ta mas cu 2 siman den silencio

Strategia di AVP y tur su integrantenan ta mas cu obvio. Sinta warda tempo pasa pa pueblo lubida nan show y falta di seriedad y respet pa pueblo durante e famoso reunion encuanto poder di compra y pobreza. Un reunion caminda mayoria no tabatin e decencia pa ta henter dia presente na pia di trabou. Sin lubida e echo cu nan a practicamente haci 0 pregunta y a brinda 0 solucion of sugerencia. Mas grave ainda, nan a silencia

1 di e 3 nan cu si mayoria di biaha ta na pia di trabou, esta Gerlien Croes.

Echo ta cu desde su ultimo rueda di prensa, ya 2 siman pasa, Gerlien Croes tambe ta den un silencio total. Pregunta ta si ta costa asina tempo pa tuma e decision pa para pa bo principio y pa para pa bienestar di bo pais y di Parlamento. Pa un persona cu semper ta cla pa cuestiona y critica y ta accentua cu e tin su pais y su pueblo na pecho, awe e ta demostra otro. Evaluando

toch bienestar personal (career politico) y di su partido.

Otro realidad ta cu AVP ta keda tira santo den wowo di pueblo. Subrayando e echo cu en berdad nan ta kere cu pueblo ta ignorante. E sentencia di hues den e caso Avestruz ta bisa cla y raspa, Sevinger a keda condena na corrupcion y malversacion. Y asina mes nan ta keda sostene, ta keda acepta, tolera y hustifica e decision cu e ta keda como parlamentario. Un partido grandi demost-

rando un decadencia total. Ta ki ehempel y mensahe nan ta manda pa nos pueblo? Dos integrante a sali caba di partido y caya ta papia cu hopi di e hobennan ta evaluando pa haci mescos. Nos lo wak kico lo ta e desaroyo al respecto.

Pa finalisa mi ta comparti un biaha mas cu pueblo e realidad di AVP den parlamento. Nan tabatin 7 parlamentario den Parlamento, 4 nunca t'ey y practicamente no ta asisti na reunionnan, esta e old-boys network. Nan lider di

Fraccion, Mike Eman, nunca a eherce e funcion aki y mas bien a laga pa Gerlien Croes haci su trabou pe. E mas tristo ta cu a pesar di e berdadnan aki ainda nan tin e curashi di bati riba nan pecho y yama nan mes representante di pueblo. Unico cos cu nan ta haci ta cada pasa tempo un rueda di prensa y articulo den corant y nan programa radial. Nan echt no ta give a damn. Esey ta e tristo realidad di AVP.

Trekkingslijst van de Landsloterij

5de trekking		4 mei 2023																																	
		1873	600	3897	1000	6037	600	8152	600	10370	350	12470	1000	14556	600	16443	250	18449	600	20465	600	22553	600	24543	250	26770	350	28824	600	30790	600	32822	600	34943	600
TALLEN		1885	600	3913	600	6043	250	8167	600	10372	600	12496	600	14570	350	16449	200	18454	600	20470	1000	22562	600	24549	200	26778	600	28833	600	30843	250	32843	250	34948	600
-----		1903	600	3940	600	6055	600	8193	600	10394	600	12543	250	14612	600	16520	600	18477	600	20549	200	22614	600	24570	350	26790	600	28843	250	30870	350	32865	600	34970	350
34	600	1909	600	3943	800	6058	600	8195	600	10406	600	12549	200	14619	600	16529	600	18543	250	20553	600	22634	600	24604	600	26809	600	28845	600	30899	600	32870	350	34980	600
37	600	1917	600	3949	200	6070	350	8210	600	10431	600	12553	600	14643	250	16541	600	18549	200	20570	350	22635	600	24636	600	26825	600	28849	200	30909	600	32878	600		
43	250	1943	800	3961	600	6089	600	8243	250	10443	250	12570	350	14649	200	16543	250	18555	600	20577	600	22643	250	24643	250	26843	250	28870	350	30914	600	32888	600		
49	200	1949	200	3970	350	6143	250	8249	200	10449	200	12624	600	14650	600	16549	200	18559	600	20619	600	22644	600	24646	600	26849	200	28888	600	30931	600	32928	600		
70	350	1970	350	3973	600	6149	200	8251	600	10458	600	12639	600	14668	600	16560	600	18570	350	20643	250	22649	200	24649	200	26865	600	28943	800	30943	800	32943	800		
74	600	-----	-----	-----	6167	600	8268	600	10470	1000	12643	250	14670	350	16570	350	18603	600	20649	200	22654	600	24670	350	26870	350	28949	200	30949	200	32949	200			
92	600	TWEE	-----	-----	6170	350	8270	350	10516	600	12649	200	14695	600	16572	600	18615	600	20657	600	22669	600	24683	600	26877	600	28954	600	30970	350	32969	600			
-----		-----	-----	-----	6199	600	8287	600	10537	750	12670	350	14715	600	16586	600	18619	600	20668	600	22670	350	24703	600	26887	600	28970	350	30979	600	32970	350			
-----		-----	-----	-----	6201	600	8323	600	10543	250	12693	600	14727	600	16599	600	18643	250	20669	600	22711	600	24743	250	26890	600	28984	600	-----	-----	32972	750			
TALLEN		2000	600	4005	600	6207	600	8333	600	10549	200	12728	600	14734	600	16605	600	18649	200	20670	350	22743	250	24749	600	26906	600	-----	-----	EEN EN	-----	32980	600		
-----		2012	600	4016	600	6218	600	8335	600	10558	600	12729	600	14742	600	16614	600	18652	600	20712	600	22743	600	24770	350	26935	600	NEGEN EN	-----	DERTIG	-----	32981	600		
107	600	2043	250	4031	600	6230	600	8342	600	10570	350	12739	600	14743	250	16643	250	18655	600	20743	250	22746	600	24778	600	26939	600	THWITIG	-----	DUIZEND	-----	32991	600		
143	250	2049	200	4039	600	6243	250	8343	250	10570	600	12743	250	14749	600	16649	200	18658	600	20749	600	22749	600	24786	600	26943	1500	-----	-----	-----	-----	32999	600		
149	200	2070	350	4043	250	6249	200	8349	200	10599	600	12749	600	14751	600	16653	600	18670	350	20757	600	22770	350	24836	600	26949	200	-----	-----	31043	250	DRIE EN	-----		
152	600	2143	250	4047	600	6270	350	8356	600	10632	600	12770	350	14767	600	16670	350	18670	1000	20766	600	22781	600	24843	250	26954	600	29025	600	31044	600	DERTIG	-----		
163	600	2149	200	4049	200	6274	600	8365	600	10643	250	12801	600	14770	350	16686	600	18674	600	20770	350	22797	600	24849	200	26956	600	29034	600	31049	200	DUIZEND	-----		
170	350	2170	350	4070	350	6280	600	8370	350	10645	600	12823	600	14778	600	16691	600	18698	600	20777	600	22811	600	24870	350	26964	600	29036	600	31070	350	-----	-----		
177	600	2179	600	4097	600	6285	600	8383	600	10648	600	12843	250	14781	600	16724	600	18718	600	20790	600	22843	250	24880	600	26970	350	29043	250	31094	600	33004	600		
203	600	2184	600	4143	250	6327	600	8395	600	10649	200	12849	200	14829	600	16743	250	18743	250	20801	600	22849	200	24920	600	26970	350	29046	600	31110	600	33037	600		
209	600	2202	600	4149	200	6343	250	8422	600	10670	350	12870	350	14836	600	16749	600	18749	600	20811	600	22863	600	24943	800	26984	600	29049	200	31143	250	33038	600		
210	600	2243	250	4154	600	6349	200	8443	250	10695	600	12908	600	14839	600	16753	750	18756	600	20813	600	22870	350	24949	200	26990	600	29070	350	31149	200	33043	250		
213	600	2247	600	4163	600	6370	350	8449	200	10698	600	12924	600	14843	250	16770	350	18770	350	20824	600	22878	600	24970	350	26990	600	29100	1000	31170	350	33056	600		
235	600	2249	200	4170	350	6443	250	8470	1000	10737	600	12937	600	14849	200	16792	600	18831	600	20832	600	22889	600	24983	600	26990	600	29100	1000	31170	350	33056	600		
243	250	2256	600	4177	600	6449	200	8476	600	10743	250	12943	800	14870	350	16838	600	18832	600	20843	250	22943	800	24983	600	26990	600	29100	1000	31170	350	33056	600		
249	200	2270	350	4243	250	6470	1000	8479	600	10747	600	12944	600	14894	600	16843	250	18834	600	20849	200	22949	200	24983	600	26990	600	29100	1000	31170	350	33056	600		
268	600	2296	600	4249	200	6496	600	8487	600	10749	600	12946	600	14943	800	16849	200	18843	250	20870	350	22970	350	24983	600	26990	600	2910							

Skirbimento creativo: curso avansa

Biblioteca Nacional Aruba ta ofrece un curso cortico di skirbimento creativo cu ta cuminsa na mei. Docente di curso ta autor local, sr. Vi Frank jr. E nivel ta avansa. E curso ta un biaha pa siman y lo dura 8 siman. E curso aki ta tuma lugar na biblioteca na Playa y ta pa adulto. Instruccion ta na Papiamentu.

E curso aki ta diaranson mainta di 9or pa 11or, ariba e dianan; 31 di mei, 7, 14, 21 y 28 di juni y tambe 5, 12 y 19 di juli 2023. Por registra via email: curso@bna.aw of yama na biblioteca # 528 1504. E curso ta costa 135 florin pa persona. Registracion ta cera diabierna dia 12 di mei y cupo ta limita.

Esaki ta interesante pa tur esnan cu ya caba ta gusta skirbi ficcion y ta desea di sigui siña mas y haya guia for di Vi Frank jr. Topiconan cu docente Frank ta trata ta: Dialogo, personahe, plot y conflicto, descripcion y escenario. Participantenan ta skirbi den idioma di nan escohenencia y por haci esaki den cualquier genero di

nan escohenencia. Participantenan ta haya tarea pa traha ariba den weekend y pa practica.

Sr. Vivienno Frank jr. a publica 2 buki y actualmente ta trahando riba un di tres publicacion. 'Damnatio ad bestias' (2020) y tambe Outpost Alto Vista and other cosmic horrors from Aruba (2020). Tur dos buki miembroman por fia na biblioteca y nan ta obtenibel na libreria local tambe pa compra.

Oracion y Santo Rosario na momunmento Inmaculada Curason di Maria

Miembro y comision di Inmaculada Curason di Maria diasabra 6 di mei parti atardi ta invita tur devoto y fielnan na e Curason Inmaculada di Maria, pa oracion y Santo Rosario na e Monumento.

6 or ta cuminsa cu oracion, sigi cu rosario. Tur hende ta bin cu nan rosario y tin buki di oracion. Despues tin misa 7 or den misa.

Purba di haci un esfuerso pa resa pa bo mes y bo sernan cu bo ta stima y cu bo ta comparti bo cas y bo bida. Nos tur ta resa prome pa nos mes, y despues pa otronan. Pa Papa di Roma, nos Obispo y tur sacerdote y nos diaconan. Pa nos gobernantenan, dokternan verplegers y pa mando policial.

Pa esnan cu salario no ta alcansa nan gastonan. Cu nan por haya yudansa den nan necesidadnan. Oracion ta fuerte y Dios ta tende lamento di Su pueblo. Ban resa y no keha. Semper Pidi Dios, y sigur lo bo haya

Exprodesk ta invita tur Musico pa participa na e webinar 'ChatGPT for Music'

Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria pa medio di su unidad Exprodesk ta invita tur artista di e industria di musica pa participa na e webinar 'ChatGPT for Music' riba diaranson 10 di mei pa 6.00 pm online via ZOOM. Participacion ta completamente gratis. Solamente mester registra via e siguiente link: <https://cutt.ly/MusicGPT>

E webinar aki, cu ta specialmente pa tur musico lo trata e uzo di ChatGPT pa medianan social y Youtube. ChatGPT ta un 'chatbot' di inteligencia artificial (AI) desaroya pa 'OpenAI' y lansa na november 2022. Join nos y bin siña mas con ChatGPT por yuda'bo como musico pa crea diferente tipo di contenido y publicacion riba red social.

Pa ricibi mas informacion riba e webinar 'ChatGPT for Music', por tuma contacto cu Sra. Sharon Meijer di Exprodesk na s.meijer@deaci.aw. No perde e oportunidad aki!

Resultado Sorteo Mei 5, 2023			
Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte			
DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
7580	8585	5419	5192
4268	0253	SUPER5	6331
6293	9286	-	2711

MERDIA	ANOCHI		
			
Sorteo # 3902	Sorteo # 7932	Sorteo #	Joker Letter
6208	6444	0 x Jackpot	Proximo Jackpot
7350	8595	0 x Match 4+	2.000.000,-
0148	6451	0 x Match 4	
		0 x Afl. 12,00	
X2	x2		
			01-04-11-23-25
Sorteo # 3902	Sorteo # 6976	Sorteo # 6108	Proximo Jackpot
7271	5748	0 x Jackpot	62.000,-
		4 x Match 4	
		189 x Afl. 8,00	
			06-09-19-26
Sorteo # 1958	Sorteo # 1681	Sorteo # 1556	Mega Ball 09
8988	7972	0 x Jackpot	Proximo Jackpot
		0 x match 4	360.000,-
		6 x Afl. 500,00	
		95 x Afl. 50,00	
		90 x Afl. 15,00	
Sorteo # 3902	Sorteo # 5735		Afl. 480.000,-
0773	4475		
Capricornio	piscis	Sorteo #	
			
Sorteo # 776	Sorteo # 665		
809	964		
			
X5	x2		

--

Clasificado

ECONOMICO aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
PASA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA
ARUBA WESTSTRAAT#22 FOR DI 9:00AM-4:00PM
Email nos na
classified@cspnv.com

TA BENDE

un auto kia-optima 2016 bon condishon prijs fls 18.000 jama na cell 5923254 prijs ta discutibel

TA BENDE

Chopper Fl.25.00
3 Channel Intercom nobo Fl.25
Telephone (no Setar) Fl.25
Screenprotecfm Snsung
Gal Tap 2
Antglare (3pck) Fl.5.00
Tel. 582 3023 / 593 8120

SERVICIO PUBLICO

Construction
remodelacion di cas, traha cas, apartment, traha y drecha dak, electricidad, verf pega mosaico, traha cura, plomeria. Bon prijs
Tel. 593 3141

TA BUSCA

Shiribana Cafe
ta busca
dos Koki
cu experiencia, pls yama na
Tel. 594 8050/ 587 5164

SERVICIO PUBLICO

Buscando auto pa huur y na bon prijs? yama nos
Tel. 593 9953/ 593 8453

TA BENDE

BBQ Grill tipo cilinder
"criyoyo" duradero
Prijs Afl.250
Tel. 569 7787

SERVICIO PUBLICO

Sushi den cura pa solamente 50,- pa buelta, nos ta lante lague limpi mane un soño.
Arubiano trahado
Call 592 5766

Sushi den cura?

Ta piki sushi cu pick-up grandi pa Afl 75,= pa buelta.
Yama nos na
561 4297 of 561 5179
Hasi Aruba Limpi.

SERVICIO PUBLICO

Limpiesa pa cas y auto
Presure wash cura di cas
Laba muebles
Laba tapijt
Laba sienta di auto
Laba vloer
Tel. 593 9464

SERVICIO PUBLICO

Pa tur trabou di tapiceria di mueble, auto, yate y barco.
Nos ta haci trabou di cabana y bambu y nos ta verf
Tel : 569 7539 / 737 3993

AUTO Y HERO BIEU

Nos ta piki auto, airco y bateria bieu pornada. Frigidaire, stoof, wasmachin, tv ta 10,=.
Yama 561 4597 / 561 5179
Arubiano Balente

TA BENDE

Combo di regalo pa
DIA DI MAMA:
Mugs, kerki di biña, tablashi cu leyenda
Pa mas informacion
Cell whatsapp 567 2907

TA HUUR

Se alquila habitacion con todo incluido
Brikstraat na Playa
Tel.564 1979

SERVICIO PUBLICO

Sra. ta haci cas y negoshi limpi tambe por cuida baby y hende grandi part time y full time
Tel. 740 7573

SERVICIO PUBLICO

Ta haci tur trabou di construccion y carpinteria y tur cos cu ta furamento di stul di bambu, cabana y toldos
Tel : 746 0518 / 569 7539

SERVICIO

Unified One Events
Photos , films, wedding
Tel. 749 2533

SERVICIO PUBLICO

Ta traha y renoba Cas ta traha y drecha dak, ta basha vloer, pleister, verf cas, traha cura, pega mosaico y azulejo-
Tel.563 4168

SERVICIO PUBLICO

Nos ta haci trabou di plomeria, electricidad, hardineria incluye hiba sushi Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO

Mi ta chapi, lanta sushi, corta mata, transporta frigidaire, was-machine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVICIO PUBLICO

Pa haci trabow di verf y chapi, tur mantencion di pafor di cas Yama y puntra pa Benito na
Tel.630 5185

TA BUSCA

trabou pa haci cas limpi, negoshi of oficina
Tel.561 3910

SERVICIO PUBLICO

Handyman
Pa trabouw di verfmto plumbing tuberia, chapi, limpieza di cura, drecha mata
Tel : 567 1108

TA BENDE

1 set di aparato pa pone taira patras auto chowe auto grandi 2 biem pa pone patras di pick up pa lastra trailer.
Bon prijs
Tel. 594 8842

FOR RENT

Bunita cas na Gold Coast 3 camber 2 1/2 baño, sala, comedor, cucina y patio. Pa mas informashon por whatsapp
+58 414 614 7440

SERVICIO PUBLICO

Pa trabou di data-entry of update di bo administracion pls contact:
Tel.5682339

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio di electricista en general corto circuito y mantencion
Tel.566 5026

TA HUUR

Un camber cu tur cos inclui na Brikstraat 1
Tel.564 1979

SERVICIO PUBLICO

Masaje relajante, sports masajes, aroma terapia, piedras calientes, reflexologia, faciales Sabana Basora # 157 P.Ch.
Tel. 561 8520

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece pa cuido di mucha di dialuna pa diabierna y weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVICIO PUBLICO

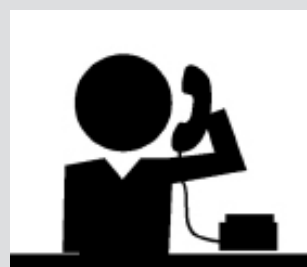
Nos ta chapi, corta y planta mata, brinda tur servicio cu bo cura mester. Tira sushi afo, tur esaki na un super bon prijs
Tel. 738 1908

SERVIO PUBLICO

Ta ofrece pa verf y chapi cura bon prijs. Nos ta hiba e sushi. Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

SERVICIO PUBLICO

Hacemos todo tipo de construccion, reparacion de casas, pintura, acabados finos, jardines, patios, techos a buenos precios
Tel. 569 7539 / 746 0518

Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A

Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I

Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**
Tel: 583-5400

**Fundacion Autismo
Aruba**

Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

**Fundacion Pa Nos
Muchanan**

Cumana 2 Aruba
297-583-4247

**Fundacion Tel Pa
Hubentud**

Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138
**Koningin Wilhelmina
Fonds**
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

**Stichting Fundacion
Guia Mi**

George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

**Oranjestad San Nicolas
Hospital Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm 24 ora

Botica na warda

Oranjestad: San Nicolas:
Dakota Aloe
Tel. 588 7364 Tel. 584 4606

EMERGENCIA

911

POLIS

Oranjestad 100
San Nicolas 104
Santa Cruz 105
Noord 107

Tip Line

11141
Brandweer 115
Ambulance 911
Hospital 527-4000
Imsan 524-8833
Warda Costa 913
Seguridad Nacional 11911
Cruz Cora 582-2219

BOTICA

Aloe 584-4606
4 Centro Medico 584-5794
Central 585-1965
Dakota 588-7364
Del Pueblo 582-1253
Eagle 587-9011
Kibrahacha 583-4908
Maria 585-8145
Di Servicio Noord 586-4606
Oduber 582-1780
Paradera 588-6638
San Lucas 584-5119
San Nicolas 584-5712
Santa Anna 586-8181
Santa Cruz 585-8028
Sero Preto 584-4833
Trupial 583-8560

UTILIDAD

Setar 117
Web 525-4600
Elmar 523-7147

FUNERARIA

Aurora 588-6699
Royal Funeral H. 586-4444

Servicio di Taxi

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C.A.**
Tel: 582 2116 / 582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cu inmenso dolor y tristesa na nos curason, pero conforme cu e boluntad di Dios, nos ta anuncia e fayecimento di nos Mama, Wela, Bisawela, ruman y tanta stima:

Danilda Maria Roos
"Maritsa"
*06-12-1945 - †02-05-2023

Na number di su:
Mayornan: †Simon Roos
†Pascuala Jimenez
Compañero di bida: Eric E. Oehlers
Yiunan: Marlon & Jelitza Oehlers-Duarte Cordeiro
Mireya y Nelson Wever-Oehlers
†Jorge Oehlers
Manera yiu: Sharine Giel
Nieto(a)nan: Marsharl Oehlers y Stefhanie Lopez
Ashley y Julieth Oehlers-Vergara
Chelsea Oehlers
Stephen Wever
Sheilane Wever y Hugo Robert
Bisanieto(a)nan: Achilles, Salvatore y Vidar Oehlers
Asher y Aitanah Oehlers
Ruman(nan): Sobella y †Esy Dirksch-Roos
†Darinda Roos
Roberto y Jolanda Roos-Tromp
†Jaime y Lourdes Roos-Vrolijk
Milagros Roos
Sandra y Stanley Arends-Roos
†Michael y Eveline Roos-Nuboer y famia
Sahrina y Justo Lopez-Roos y famia
Rudy Roos
Nelson Roos y famia
Alex Roos y Marianne y famia
Magda & Anthony de Hasseth & famia
Manera un ruman: Ramiro y Andrea Tromp y famia
Sobrino(a)nan: Linda y Ronnie Zijlstra-Arends y famia, Elvis y Jackielline Arends-Maduro y famia, Shamila Dirksch, Remy Roos y Irisveth y famia, Sue-Laine Roos y famia, Jordani Roos, Jairo y Francis Roos y famia, Javier y Anouska Roos-Croeze y famia, Giovanny Figaroa, Jadir Roos y famia, Jair Roos y famia, Myrsheiny Roos.
Iha(nan): Roslyn Luidens
Raschyd Arends
Manera famia: Genoveva Koolman
Su mihor amiga(nan): Regina Luidens y Latta D'aguiar

Tur su primo(a)nan, amistadnan, bisinjanan y conocirnan
Demas famia: Roos, Oehlers, Wever, Arends, Dirksch, Giel, Lopez, Fradl, Zijlstra, Brokke.

Ta invita pa acto di entierro cual lo tuma lugar na Aurora Funeral Home Diasabra 6 di mei 2023 di 9 or pa 11 or di mainta, despues lo sali pa Santana Central Sabana Basora.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun number di famia of amistadnan.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no lo ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu inmenso dolor na nos curason pero agradecido y conforme cu e boluntad di Dios y hopi agradecido pa e añanan cu ela pasa hunto cu nos cu nos, nos ta anuncia fayecimento di nos mama, wela, bisawela, tanta:

Sra.vda. Olga Ester Matos-Jimenez
"Mamachi"
*23-03-1929 - †27-04-2023

Casa: †Antonio (Tony) Matos

Na number di su:
Yiunan: Olga y Wolfgang Leidel-Matos y famia
Franklin y Jessy Matos-de Mey y famia
Edgard y Mena Matos-Maduro y famia
†Maikel Matos
Marlyn van Koppenhagen-Matos y famia
Alicia Matos y famia
Mayra y Jin Alvarez-Matos y famia

Rumannan na Colombia: †Berta, †Roberto, †Pedro, †Luz, †Alicia, †Carlos, †Amelia, †Cathalina
Amiga/ruman: Elda Tromp-Kock y famia
Elvira Jimenez-Rivas y famia

Manera yiu: Sita y William Alvarez-Obispa
Najibe Ramos
Arthur Parris y famia
Lourdes Odor y famia

Cuñanan: †Lina Tromp y famia
†Lidia Lambertus-Matos y famia
†Viola Hoek-Matos y famia

Tur su sobrino y sobrina nan na Aruba, Colombia y otro parti di mundo.

Mas pega na cas: Rubia Hoek, Dita Matos, Judith Lopez

Nietonan: Dennis y Liseth Leidel-Gomez
Richard Leidel y famia
Bryan Matos y Julissa Arends y famia
Jason Matos y Josie Howell y famia
Anthony y Joanne Matos-Kock y famia
Roxana y Henry Arends-Matos y famia
July y Odwin Ridderstap-Matos y famia
Ivan y Cathy Matos-Blackman y famia
Michella y Gibi Croes-Matos y famia
Michellene y Daky van Lennep-Obispa y famia
Alexander van Koppenhagen
Anneloes van Koppenhagen y Sebaas Romero
Joanne y Willem Seferina-v/d Bergh y famia
Shanéé Matos y Kiefer Nicolaas y famia,
Andre Cruz y yiu

Tur su bisnieta y bisnieta nan hopi stima
Su bon bisinanan.

Demas famia: Jimenez, Olivero, Matos, Leidel, de Mey, Maduro, Obispa, van Koppenhagen, Alvarez, Wester, Tromp, Lambertus, Hoek, Ras, Arciniega, Giel, Henriquez, Triviño, Ibarra, Pantaleon, Esquirol.

Ta invita pa acto di entierro cual lo tuma lugar na Aurora Funeral Home diasabra 6 di mei 2023 di 2'or pa 4'or di atardi. Despues lo sali pa Santana Central Sabana Basora.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun number di famia of amistadnan.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no lo por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Dios a tira un bista den su jardin y a topa un espacio bashi,
Despues su Mirada a pasa ariba tera y a mira bo cara cansa
El a pone su brasa rond di bo y a hibabo pa bo por sosega. Esta bunita ta Dios su jardin. E ta scohe solamente e mihor.

Nos ta anuncia fayecimento di:

Francisco Maduro
Mihor conosi como Pachi of Padu
Condecora como "Lid in de orde van Oranje Nassau"
*20 september 1929 – †1 mei 2023

Na number di su:
Casa: †Clarita Maduro- Dania

Yiunan: Maria Dijkhoff- Maduro y esposo Maikel Dijkhoff y famia
Agustin (Segundo) Maduro y esposa Beatrix "Betty" Maduro-Figaroa y famia
Bernadina (Ina) Maduro y famia
Eulogio (Luisito) Maduro y Esposa Maria Maduro-Ras y famia
Lucia Arends-Maduro y esposo Robert (Roy) Arends y famia
Monica Frans- Maduro y esposo Gino Frans y famia
Carmen Maduro y famia

Nieto(a) nan: Sergio y esposa, Melisa y esposo, Jeffrey y esposa, Francis y esposo, Darwin y esposa, Mariangela y esposo, Anthony y esposa, Renita y esposo, Franklin, Marilou y esposo, Rosaelina y esposo, Thais y prometido, Jeandira y yiu, Sidney y esposa, Giovanni, Jordy y esposa, Kevin, Janice y prometido

Ruman nan: †Damian Adolfo Maduro
†Bernardo Maduro y esposa + Eduviga Maduro- Willems y famia
†Nelly Maduro y esposo +Frans Maduro y famia
Victor (shon Can) Maduro y esposa Chenta Maduro- Briezen y famia

Mihor amigo: Buchi Boekhoudt y demas amigo nan di grupo di Caha di Orgel

Sua: Eloy Dania y esposa Sira Dania-Everon

Sua y cuña nan, subrino (a) nan

Bisa Nieto (a) nan, Sua y cuña nan, subrino (a) nan

Ayudante nan: Jeniffer, Emy, Maria, y Harms Fundacion

Demas famianan: Maduro, Dania, Dijkhoff, Figaroa, Jacobi, Ras, Arends, Frans, Macaay, Boekhoudt, Hoek, Dañe, Henriquez, Oduber, Kelly, Dirksch, Shaarbey, Rodriguez, Maxwell, Nicita
Nos disculpa si nos por a lubida un of otro famia den nos tristeza.

Ta invita pa e acto di entierro cu lo tuma lugar diasabra 6 di mei 2023 na misa Inmaculada Concepcion di 2'or pa 4'or atardi despues saliendo pa Santana catolico na Sta Cruz.
Condolencia lo tuma lugar na Aurora Funeral Home Diabierna 05 di mei 2023 di 7'or pa 9'or di anochi.

Lo tin un box disponible pa Stichting Edmond Harms Fundacion.

Despues di entierro NO lo ricibi bishita na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardador, mi no tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde, e ta ponemi sosega.

Cu tristesa profundo nos ta anuncia fayecimento di:

Leoncita Maduro Wernet
mihor conoci como: "Cita"
viuda di Roberto Maduro

Na number di su:

Yiunan: Remigio Maduro y Olivia Figaroa y famia
Magali Maduro y Michael Trott y famia
Marcelino Maduro

Nietonan: Rosuald Maduro
Eduard Trot

Rumannan: †Frans y †Chimina Wernet-Maduro y famia
†Scolly y †Benny Vingal Wernet y famia
†Rosa y †Panchito Geerman Wernet y famia
Angelita y Efrain Croes Wernet
Do y †Foyen Wernet Croes y famia
Ady y †Carlos Noguera Wernet y famia
Mario y Lidia Wernet Bislip y famia
Maria y †Robby Rasmijn y famia
Rocky y Miriam Wernet Larez y famia
Ronny y †Tica Wernet Correa
Aura y †Johnny Kamperveen Wernet y famia
Roberto y Garcila Wernet Arendsy famia
†Benny & Viola Wernet Wouters y famia

Swa y cuñanan: †Olga Maduro y famia
†Adriana Maduro
†Justo Maduro y famia
†Marcela y †Jossy de Cuba Maduro y famia
Marcelo y Rita Maduro Gonzales y famia
Mercedes y Mario Semeleer Maduro y famia

Ihanan, primo y primanan, sobrino y sobrinanan,
comer y compernan, demas famia y conocirnan

Ta invita pa e acto di entierro cual lo tuma lugar
diamars 09 mei 2023 di 2or pa 4or di atardi na misa
Santa Theresita na San Nicolaas, despues lo sali pa
santana Central na Sabana Basora.

Oportunidad pa condolencia lo ta dialuna 8 mei
2023 di 7or pa 9or di anochi na Pray Funeral Home
na San Nicolaas.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos lo no
ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Tur cos aki na mundo tin su ora y su tempo,
Ora pa nace y ora pa muri, ora pa yora y ora pa hari,
Ora pa keda keto y ora pa papia, ora pa stima y ora
pa odia, Ora pa guerra y ora pa paz"
Predicador 3:1-2-4-7-8

Cu immenso tristesa nos ta anuncia fayecimento di:

Lermi Victoriano Vries
Mihor conoci como: Lermi, mo Lermi,
International, Lehens"
*23 maart 1935 - † 4 mei 2023
Na edad di 88 anja.

Na number di su:

Rumannan: †Max (Chommy) Vries
†Joanna (jfr. Nanachi) Croes-Vries
†Mario (Loy) Vries
Vda. Susana (jfr. Sani) Fradl-Vries
†Berta Figaroa-Vries
†Marie Hendriks-Vries

Sobrino y sobrinanan: Cecilia Arendsz-Vries,
Sandra Vries, Ginny Vries, Johnny Croes, Michael
Croes, Glenn Croes, Vda. Jacqueline Penja-Croes,
Papito Vries, Soila Vries, Brenda Vries, Rozina
Nava -Fradl, Mariela Nava-Figaroa, Deta Figaroa,
Junny Figaroa, †Seppy Figaroa, Fientje Figaroa,
Lito Figaroa, Raquel Trimon-Figaroa, Robert
Figaroa, Yvonne van de Camp-Hendriks, Vincent
Hendriks, †Frank Hendriks

Primo y primanan, comper y comernan, ihanan, y
tur demas famia y conocirnan.

Amiga di cas: Edwina Paula, Adri Rodriguez

Acto di despedida lo tuma lugar dialuna 08 di mei
2023 di 2or pa 4or di atardi na Aurora Funeral
Home.

Cremashon lo tuma lugar den seno
familiar.

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci
y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y
curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos
ser stima

Lidia S. M. Martinus
*03-08-1938 - †01-05-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Who's to say where the wind will take you?
Who's to say what it is will break you?
I don't know which way the wind will blow
Who's to know when the time's come around?
Don't want to see you cry
I know that this is not goodbye
(Kite; U2)

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di
yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa
mi bolbe haña forsa". Salmo: 23

With much sadness we announce the passing of our dear
father, brother and nephew.

Kevin (Kip) Timothy Hassell
Sunrise: March 15th 1968
Sunset: May 4th 2023

Beloved son of:

†James (Jimmy) Stanford Hassell
†Leonora (Nory) Lejuez

Left to mourn his loss are:

Children:

Diahanna Hassell
Daisyree Hassell
Bono-vox Hassell

Grandchildren:

Roxanne, Xenia, Alina
Julian, Logan, Terrance
Aleena, Alexander

Sister: Ginette (Gina) Hassell

Families, aunts, uncles, nieces, cousins and friends
too numerous to mention:Hassell, Lejuez, Kremer,
Huntington, Passier, Schuilenburg, Wouters, Illidge,
Arends, Arrindel, Jansen, Rasmijn, Wever.

All his friends whom he also considered family.
Sorry if we missed anyone in the mourning of our loved
one.

The farewell ceremony will take place at Pray Funeral
Home in Sanicolas on May 9th from
9:00 to 11:00 am.

"Dios ta amor... y amor ta Dios,maske mi no ta na e
mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi
por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento
di nos ser stima:

Sr. Theodoor S. Farro
Cariñosamente yama "Dodo"
*26-03-1931 - †03-05-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues

Awe ta coronacion di rey Charles III

(AP) — Famia real Britanico ta bolter pagina riba un capitulo nobo awe cu coronacion di Rey Charles II – un espectáculo cu eco di temponan medieval pero cu tokenan moderno.

E pompa, solemnidad y simbolismo ta bay back mas di mil aña, pero e coronamento di e rey aki ta bay conta cu algun cambio den e tradicion y compara cu coronacion di su mama, Reina Elizabeth II, 70 aña pasa.

Plan pa e ceremonia na Westminster Abbey ta pidi pa un asunto menos pomposo cu esun anterior, maske realesa

di otro nacion, hefenan di estado y mayoria di famia di Charles ta bay ta presente, y e monarca tin plan pa bisti e mesun bistimento cu Elizabeth.

Pakico mester tin coronacion si Charles ya ta rey? Charles automaticamente a accede na e trono ora cu Elizabeth a muri dia 8 di september, y oficialmente el a keda proclama como monarca di Reino Uni dos dia despues den un ceremonia di accesion transmiti pa prome biaha riba television.

No tin un rekisito legal pa coronacion, y otro monarkianan Europeo no ta haci e

ceremonianan mas. Pero e evento profundamente religioso y yen di regalia ta un confirmacion mas formal di su rol como hefe di estado y titular di Iglesia di Inglatera y tin intencion pa muestra cu autoridad di e rey ta deriva di Dios.

Durante e servicio conduci pa e lider spiritual di e iglesia, e arsobispo di Canterbury, ta bay ungi Charles cu azeta, y e ta bay ricibi e simbolonan nacional di e monarca y tin e corona di St. Edward riba su cabes pa prome biaha. Esposa di Charles, Camilla ta bay keda corona como reina consorte.

Ken ta e invitadonan? Ta spera cu un centenar di hefe di estado ta bay atende hunto cu realesa desde Prins Heredero Hapones, Akishino y su esposa Kiko te cu rey di Spaña, Felipe VI y Reina Letizia.

Merca ta bay tene su racha di ningun presidente presenta na un coronacion real Britanico na bida, maske prome dama Jill Biden ta programa pa ta presente. William, Prins di Wales y

heredero na e trono ta spera di hinca rudia dilanti su tata y hura su lealtad den loke ta conoci como e Homage of Royal Blood. Su ruman chikito prins Harry, e malcontento Duke di Sussex, no ta spera di participa den e servicio. Su mem-

oir explosivo, Spare a haci acusacionnan desfavorable contra e monarkia. Mientras cu Harry ta bay ta presente, su esposa, Meghan Markle ta bay keda na California cu e dos yiu di e pareha, Archie y Lilibet.

Enrikecemento nuclear Irani por incita e region, segun minister Israeli

(AP) — Minister di Defensa Israeli a bisa diahuebs cu Iran por tin suficiente uranio enrikeci pa cinco arma nuclear, y a adverti Tehran cu si procede na enrikecemento na nivel di arma, lo por “incita e region.”

Su comentarionan a eco preocupacionnan internacional, cu a acumula durante ultimo lunanan, ya cu Tehran ta enrikeciendo uranio mas cerca cu nunca na nivelnan di grado di arma. Expertonan a bisa cu e Republica Islamico tin suficiente fuel pa construi “varios” bom atomico si scoge di haci esaki. “No kiboca, Iran no ta bay ta satisfecho cu un solo bom nuclear,” minister di Defensa Israeli, Yoav Gallant a bisa diahuebs durante un bishita na Athens.

Uranio enrikeci pa uso den plantanan di energia nuclear normalmente ta bao di 20%, mientras enrikecemento di 90% ta considera como grado di arma.

“Te awo, Iran a gana material enrikeci na 20% y 60% pa cinco arma nuclear,” Gallant a bisa. “Progreso Irani, enrikecemento na 90%, lo ta un eror grave di parti di Iran y por incita e region.”

Liderazgo Israeli ta argumenta cu por stop Iran di desaroya arma nuclear solamente a traves di menasa di accion militar, mientras cu Merca ta faborece un regreso na esfuersonan diplomatico multilateral. E Agencia Internacional di Energia Atomico a bisa na maart cu lo reanuda inspeccion y monitoreo di camara na algun facilidad nuclear

Irani despues cu a reporta cu a haya particulanan di uranio altamente enrikeci na un sitio nuclear bao tera.

Na Athens, Gallant a keda ricibi pa minister di Defensa Griego, Nikos Panagiotopoulos. Ambos a priminti di reforsa cooperacion militar. Aña pasa, Grecia a lansa un centro di training pa piloto internacional nobo, asisti pa Israel y contratista di defensa Islali, Elbit, den un acuerdo di \$1.65 biyon. Y luna pasa, Israel a bay di acuerdo pa duna Grecia misilnan anti-tank Spike den un acuerdo na balor di \$400 miyon.

Video di interrogacion di Trump den demanda pa violacion a bira publico

(AP) — Un grabacion di video di ex-presidente Mericano, Donald Trump siendo cuestiona tocante e acusacionnan di violacion contra su persona a bira publico pa prome biaha ayera, dunando un bista di e rechasonan enfatico, hopi biaha colorido, di e Republicano.

E hurado por a mira e video di e interrogacion di Trump na october 2022 durante ultimo dianan di e huicio pa un demanda entrega den su contra pa columnista E. Jean Carroll. Transcripcionnan por escrito di e testimonio di Trump anteriormente ya tabata publico, pero no e grabacion mes.

A pone e video disponible ayera pa organisacionnan noticiero cubriendo e proceso. E video ta muestra Trump contestando pregunta. El a referi na e acusacion di Carroll cu el a viol'e den un

tienda luhoso na Manhattan como “un mentira falso y askeroso.”

“E ta un desgracia. Francamente e ta un desgracia cu por trece dilanti algo asina,” Trump a bisa. El a reitera cu Carroll “no ta mi tipo” pero tambe a confundie pa su di dos esposa, Marla Maples, ora a mostr'e un potret di e conociendo Carroll y su esposo e tempo ey na un evento den añanan 1980.

Tur testimonio planea pa e huicio a conclui diahuebs, habriendo caminda pa argumentonan di clausura di e abogadonan tuma lugar di-aluna, a menos cu bin un decision di Trump pa testigua na ultimo momento.

Aruba Ports Authority-werknemers staken twee uur lang

Pagina 2

(VRA): “Waar wachten we op voordat we steps of trikes gaan reguleren?”

Pagina 3

Pagina 4

Anouk Balentina: Introductie van natuurrechten niet automatisch betere bescherming van natuur

Mensenhandel zaak gaat naar eerste fase

Vrijdagochtend vond de voorbereidende zitting plaats van de heer Riera, die verdacht wordt van het transporteren van 14 ongedocumenteerde personen naar het eiland. Naast deze beschuldiging wordt de verdachte ervan beschuldigd het leven van de immigranten in gevaar te hebben gebracht, gezien zijn boot en uitrusting ongeschikt waren voor de illegale reis naar Aruba.

De zitting begon met enkele vragen aan de verdachte om alle feiten over de zaak te bevestigen. Riera is geboren in Punto Fijo, Venezuela, en werkt als visser. Volgens de rechtbank heeft hij al eerder een proces gehad voor een overtrekking in verband met het transport van ongedocumenteerde immigranten.

In dit geval heeft Riera naar verluidt 14 personen met een vissersboot vanaf de kust van Venezuela naar Aruba vervoerd. Hij legde uit dat hij dit risico nam om zijn grote gezin van vijf kinderen en een partner te onderhouden, waarvan de gezondheid niet in goede conditie verkeert. In Venezuela verdiende Riera maximaal 10 dollar per week.

Hij legde uit dat hij voor dit werk 500 dollar per persoon verdiende. Bij dit transport ontving hij 500 dollar per persoon en nog eens 800 dollar extra na zijn terugreis naar Venezuela, terwijl hij 14 personen in zijn kleine boot vervoerde. Deze informatie heeft voor enige verwarring gezorgd, omdat als het daadwerkelijke bedrag 500 dollar per persoon was, de totale betaling bij zijn terugkeer meer dan 800 dollar had moeten zijn. Volgens Riera kwam de betaling voor dit transport van een persoon genaamd "Tattoo" in Venezuela, die de personen verzamelde om te transporteren, betaalde de initiële 500 dollar en voorzag Riera van de boot waarmee hij de betreffende personen kon vervoeren.

Er werd ook benadrukt dat het veiligheidsniveau voor de immigranten zeer laag was. Met andere woorden, de boot en uitrusting waren ongeschikt voor de gevaarlijke reis. Volgens de verdachte waren er slechts twee reddingsvesten aanwezig in de boot en konden sommige van de vervoerde personen niet zwemmen. Bovendien was er geen GPS of telefoon aanwezig, dus als er iets met de motor van de boot zou gebeuren, hadden de passagiers geen manier om contact op te nemen met iemand of om richting te zoeken.

Toen de politie erin slaagde om Sr. Riera te arresteren, waren de immigranten op het land op Aruba, omdat het zijn enige huis was. Hij verklaarde tegenover de politie dat hij slechts vier personen had vervoerd, maar op het land werden er 14 personen gevonden die hij had vervoerd. Toen hem werd gevraagd waarom hij had gelogen, bekende hij dat het was om een mildere straf te krijgen. De immigranten werden ook ontdekt en gearresteerd.

Voor alle misdaden die de verdachte heeft begaan, argumenteerde de aanklager dat hij schuldig was aan niet alleen het misdrijf van het transporteren van niet-gedocumenteerde immigranten, maar ook aan het slechte beheer van de reis, wat het leven van 14 personen in gevaar had kunnen brengen.

Om deze reden betoogde de verdediging voornamelijk dat het detentieproces van Riera zeer slecht werd behandeld, zowel door de kustwacht als door de rechtbank. In zijn argument verklaarde de advocaat van de verdachte dat Riera slachtoffer was van mishandeling in hechtenis, in de zin dat hij drie weken lang in isolatie was opgesloten. Volgens de advocaat kan dit psychologische problemen veroorzaken, omdat wanneer iemand in isolatie zit, er geen contact is met de buitenwereld en hij of zij niet in staat is om iets te doen of contact te hebben met anderen.

Hij betoogde ook dat de rechtbank dezelfde zaak twee keer behandelt. Het is niet waar dat dit zijn tweede aanklacht is voor dit type misdaad. Volgens de advocaat werd de verdachte op 1 januari 2023 gearresteerd voor mensenhandel. Op 17 januari werd hij vermeend weer gearresteerd voor dezelfde aanklacht. Volgens de advocaat is dit niet gebeurd.

Aan het einde van de zaak kreeg Sr. Riera de kans om zijn laatste argumenten naar voren te brengen voordat de datum voor het volgende proces werd vastgesteld, maar Riera gaf geen commentaar, wat ervoor zorgde dat de rechter doorging met het vaststellen van de volgende datum. De rechtbank zal deze zaak over drie weken opnieuw behandelen, op 26 mei.

Aruba Ports Authority-werknemers staken twee uur lang

Gisterenochtend staakten Aruba Ports Authority (APA) medewerkers gedurende twee uur vanwege vastgelopen onderhandelingen over een collectieve arbeidsovereenkomst.

Mark Figaroa, directeur van APA, reageerde door te zeggen dat ze op de hoogte zijn van deze actie en dat er donderdagochtend een vergadering was waarbij hun team, bestaande uit de financieel manager en andere personen, enkele punten accepteerde voordat ze de CAO kunnen onderhandelen en het personeel van APA kunnen informeren.

"We waren voortdurend in contact en we hebben alle aanbiedingen van APA in de afgelopen maanden afgewezen, en de laatste die nu voor ons ligt, is in onze ogen financieel lucratief. Ik wil heel eerlijk zijn, het gaat om een jaarlijkse loonsverhoging die begint in 2024, een bonus, een bonus waar we zonder overeenstemming op kunnen komen, wat meer is dan de vorige overeenkomst, zelfs voor degenen die solidair waren tijdens de pandemie en het salarisverlies accepteerden. We zijn bereid om dit terug te geven in een overgangsfase," aldus Figaroa.

Ze beschouwen dit als "een stukje taart" en dit is hun financiële kracht. Hij zei ook dat ze de marge hebben vastgesteld waarin ze een aanzienlijk bedrag willen, en ze hebben enige bezorgdheid omdat het bedrag nu 250 florin is. Wat er nu gebeurt, is dat mensen op de lagere schaal meer dan 9% loonsverhoging krijgen en voor degenen op de hogere schaal is dit iets meer dan 2%.

"Hoewel dit een onbalans zal creëren in uw loonstructuur, denk ik dat het rechtvaardig is dat u een percentage heeft dat proportioneel is aan uw groei, omdat het nu een beetje onevenredig is en problemen zal veroorzaken in de toekomst", zei hij.

"We begrijpen dat we grote investeringen moeten doen die in aantocht zijn, maar dit is voor het welzijn van APA en we zijn bereid om te geven en ik denk dat ons aanbod redelijk en lucratief is, maar we moeten ook rekening houden met de groei die in voorgaande jaren heeft plaatsgevonden. Onze financieel manager was ook aanwezig gisteren en hij kan aangeven dat historisch gezien, op basis van de CAO die vorig jaar is verlopen, we een gemiddelde hebben waarin alle componenten zijn opgenomen waar werknemers met 23% zijn gegroeid. Hun voorgestelde bedrag zal dit nog verder doen groeien met 23%, en nu moeten we zien hoe we ons kunnen aanpassen," voegde hij eraan toe.

Vereniging Rijschool Aruba (VRA):

“Waar wachten we op voordat we steps of trikes gaan reguleren? Op een dodelijk ongeval?”

De laatste tijd heeft Aruba een toename gezien in het gebruik van elektrische voertuigen zoals steps en trikes, waar momenteel geen enkele vorm van regulering bestaat met betrekking tot de verkeerswetgeving, zo heeft de Vereniging Rijschool Aruba (VRA) bevestigd.

Om deze reden hebben Tomas Ruiz, secretaris van de VRA, en Wilfred Hart, voormalig hoofdverkeersagent en nu gepensioneerd, verklaard dat deze voertuigen een soort rijbewijs moeten hebben, waarbij ook andere voertuigen door fouten in de wetgeving onder dezelfde definitie van het voertuig vallen zonder de vereiste rijbewijs.

Bijvoorbeeld, volgens de definitie van een motorfiets vallen de grote

driewielige trikes met een gewicht van maximaal 600 kilo onder de categorie motorfietsen. Als iemand een rijbewijs zoekt, dan bestaat daar geen specifiek rijbewijs voor, omdat het niet valt onder de categorie van bromfiets of auto. Toch worden deze voertuigen verhuurd aan toeristen. Op dit moment heeft de VRA bepaalde kwesties ter discussie gesteld bij de autoriteiten om de verkeerswetgeving

te wijzigen en te reguleren. Wat zal er bijvoorbeeld gebeuren als er een dodelijk ongeval plaatsvindt?

Er wordt ook gekeken naar het gebruik van elektrische steps op de weg. Gebruikers zouden een verzekering moeten hebben om deze te gebruiken in geval van een ongeval. Eerder werden steps alleen gebruikt door kinderen, maar nu maken volwassenen er ook gebruik van vanwege de elektrische aandrijving. Ze kunnen op hogere snelheden tot 30 kilometer per uur rijden. Dit vereist echter ook regelgeving, net zoals in Nederland.

Hart legt uit dat er fietspaden zijn aangelegd waarop tot 50 kilometer per uur kan worden gereden. Op Aruba is er echter een bebouwde kom, waar

de maximumsnelheid 50 kilometer per uur is. Buiten de bebouwde kom is de maximumsnelheid 80 kilometer per uur. Daarom kan een dergelijk apparaat niet op de weg rijden en moeten mensen ook een vergunning hebben om op de weg te rijden. De persoon moet een helm dragen en het apparaat moet een klein plaatje hebben waarop het kenteken staat vermeld en waarmee belasting moet worden betaald.

Als er geen wetgeving is om deze kwesties te regelen, zal het volgens Hart een probleem worden voor zowel toeristen als de lokale bevolking die de apparaten voor hun werk hebben aangeschaft. “Maar de regering die het volk zou moeten beschermen, doet hier niets aan”, aldus Hart.

Personeelsbeleid in de regering: “Goed bestuur is slecht beleid”

In een brief die in februari is gestuurd naar minister van Integriteit, Ursell Arends (Raiz), dringt de Stichting Kwaliteitsregering Aruba erop aan om aandacht te besteden aan de gevolgen van het personeelsbeleid dat de regering van Aruba heeft geïmplementeerd sinds het begin van de Status Aparte. Ze geven ook enkele aanbevelingen om dit aan te pakken.

In de brief analyseert de Stichting Kwaliteitsregering Aruba (SDBA) hoe “sinds het begin van de Status Aparte het personeelsbeleid van de Arubaanse regering problematisch is vanwege het politieke patronagesysteem”. De stichting herinnert eraan dat tijdens het Koninkrijksymposium in 1995 de deelnemers uit de Antillen zelfs concludeerden dat politiek patronage op de eilanden praktisch onvermijdelijk is: “Goed bestuur is slecht beleid”.

Een van de ernstige gevolgen

hiervan voor Aruba is dat het personeelsbeleid heeft geleid tot onhoudbare financiële verplichtingen, waardoor positieve ontwikkelingen in de meeste gebieden en economische ontwikkeling onmogelijk worden vanwege de voortdurende onbeschikbaarheid van middelen voor de benodigde investeringen in ontwikkelingsbeleid.

“Elk jaar hebben alle advies- en toezichtsorganen op Aruba, evenals het IMF en onze grootste partner in het Koninkrijk, gewaarschuwd tegen deze ‘traditie’”, gaat de brief verder. “Ze hebben ook aanbevelingen gedaan voor verbetering. Dit alles is volledig genegeerd door opeenvolgende regeringen van verschillende politieke kleur, zonder obstakels van een kritisch parlement.” Zoals Bon Dia Aruba onlangs meldde in een artikel getiteld “Parlement: de meest ernstige bijdrage aan het democratische tekort” in onze editie van 24 april, “het parlement van Aruba schendt systematisch zijn verantwoordelijkheden” en “het parlement maakt zich ook geen zorgen over belangrijke problemen zoals politiek patronage”, naast andere tekortkomingen zoals gebrek aan financieel toezicht.

“In combinatie met ernstige tekortkomingen in het financiële beheer heeft ‘politiek’ de bevolking van Aruba opgezadeld met een enorme schuld”, aldus de SDBA.

“Deze schuld is in feite onbetaalbaar en de rente is momenteel meer dan Afl. 300 miljoen.”

Echter, het benadrukt dat ongepaste administratieve acties niet alleen financiële schade veroorzaken, maar ook hebben geleid tot het benoemen van ambtenaren op grote schaal zonder de vereiste kwalificaties en in strijd met verschillende wettelijke bepalingen. SDBA benadrukt dat het benoemen van ongekwalificeerd personeel op te hoge posities met bijbehorende salarissen vaak tot grote ontevredenheid leidt bij gekwalificeerd personeel, wat de werksfeer niet ten goede komt.

“Dit betekent dat de Arubaanse regering al meer dan 35 jaar heeft bewezen niet de vereiste verantwoordelijkheid te hebben om een adequaat personeelsbeleid te voeren. In de huidige financiële crisis, die grotendeels het gevolg is van dit beleid, is het onaanvaardbaar dat de Arubaanse regering verantwoordelijk blijft voor het benoemen van overheidsfunctionarissen.”

Er moet ook rekening worden gehouden met het feit dat het benoemen van onvoldoende gekwalificeerd personeel op verantwoordelijke posities de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers vermindert. Dit betekent dat burgers veel betalen voor

slechte kwaliteit van de dienstverlening.

Zo publiceerde Bon Dia Aruba op 15 augustus laatstleden, op verzoek van de regering van Aruba, een analyse van alle overheidsuitgaven voor personeel in 2019. Hieruit bleek dat de totale overheidsuitgaven in 2018 Afl. 605 miljoen bedroegen, inclusief gesubsidieerde onderwijssector. Als ook de andere gesubsidieerde entiteiten (zoals stichtingen) worden meegerekend, bedragen de totale overheidsuitgaven Afl. 677 miljoen. Dit was in dat jaar 51% van de totale overheidsuitgaven. Dit illustreert het standpunt van SDBA dat vanwege deze hoge personeelskosten de regering ‘geen geld heeft’ voor investeringen en bijvoorbeeld economische diversificatie.

SDBA vindt dat er twee acties nodig zijn om dit te verhelpen. Ten eerste moet de totale verantwoordelijkheid voor het benoemen van overheidsfunctionarissen op korte termijn worden weggenomen bij de admin-

istrateurs. Het benoemen - op basis van een vooraf goedgekeurd personeelsplan voor alle overheidsdiensten - en de pensionering van overheidsfunctionarissen moet de verantwoordelijkheid worden van een onafhankelijke instantie, zoals voorgesteld door de vakbonden in 1995. Het direct benoemen van overheidsfunctionarissen door administrateurs moet worden beschouwd als een daad van corruptie.

Ten tweede moet de regering van Aruba op korte termijn een kerntakenanalyse uitvoeren en de resultaten onmiddellijk en zonder vertraging uitvoeren.

Er moet ook rekening worden gehouden met het feit dat het huidige politieke systeem van Aruba gemakkelijk vatbaar is voor politieke bevoordeling, onder andere door zich te richten op politieke partijen. Het is misschien tijd voor het Arubaanse volk om het gesprek te beginnen over alternatieven voor hoe ons land georganiseerd en bestuurd kan worden.

Anouk Balentina:

“De introductie van natuurrechten in de Grondwet leidt niet automatisch tot betere bescherming van de natuur”

In een verklaring stelt milieuactiviste Anouk Balentina dat minister van Milieu Ursell Arends gebrek aan transparantie vertoont en belangrijke actoren heeft uitgesloten van de “Earth Day” conferentie die plaatsvond op 22 april jongstleden. Ondanks verschillende verzoeken werd Balentina niet toegestaan om deel te nemen.

Tijdens deze conferentie heeft minister Arends een groep genodigden uitgenodigd, waaronder een afgevaardigde uit Ecuador, om te informeren over hun harde werk om natuurrechten in de Grondwet te introduceren, een onderwerp dat de afgelopen jaren steeds meer aandacht heeft gekregen. “De minister houdt de schijn op dat hij natuurrechten verdedigt door ze op te nemen in de Arubaanse Grondwet, maar in werkelijkheid lijkt zijn intentie meer gericht op politiek gewin in plaats van bescherming van de natuur zelf”, aldus Balentina.

Tijdens deze conferentie werden een aantal organisaties uitgenodigd om deel te nemen, maar belangrijke organisaties zoals de Aruba Rainbow Warriors Foundation, de Arubaanse Milieuactie Stichting en Anouk Balentina zelf, die al jaren strijden voor een schone leefomgeving en natuurbehoud op Aruba en daarbuiten, werden uitgesloten en kregen geen toestemming om deel te nemen.

“Integriteit blijft niet alleen bij woorden, het moet worden aangetoond in daden. Integriteit en inclusie gaan samen, waar inclusie transparantie in het besluitvormings- en actieproces laat zien, wat cruciaal is om ervoor te zorgen dat er geen verborgen agenda’s of belangenconflicten zijn die de integriteit in gevaar kunnen brengen. Goed bestuur houdt rekening met principes en streeft naar transparantie en vertegenwoordigt de belangen van alle betrokken partijen met open en eerlijke communicatie, zodat informatie beschikbaar is voor de geïnteresseerde partijen. Dit toont vertrou-

wen in het proces”, aldus Balentina. Balentina beschouwt de opname van natuurrechten in de grondwet als een politieke keuze en niet als een beslissing op basis van wetenschappelijke gronden. Daarom is het belangrijk dat burgers en ook parlementsleden van Aruba kritisch kijken naar de politieke motieven met betrekking tot deze rechten in de grondwet en welke gevolgen dit kan hebben.

Ecuador is een efficiënt land op dit gebied en heeft ook natuurrechten verankerd in hun grondwet, wat een voorbeeld kan zijn om te kijken of dit ook in Aruba geïmplementeerd kan worden en wat de voordelen of nadelen hiervan kunnen zijn voor het eiland “waar de minister werkt voor het algemeen belang en niet voor publiciteit en faam,” volgens Balentina. Balentina benadrukt dat het opnemen van natuurrechten in de grondwet een erkenning is van de intrinsieke waarde van de natuur, met een onafhankelijk recht op bestaan en behoud van integriteit en functie.

Op dezelfde lijn als Ecuador, biedt de opname van natuurrechten in de grondwet een manier om de traditionele visie op de natuur te veranderen en het belang ervan te erkennen als een fundamenteel recht van personen. De implementatie van deze

rechten is echter nog steeds een uitdaging in Ecuador.

Het is belangrijk om te erkennen dat regels niet zomaar gekopieerd kunnen worden, en zeker niet zonder de juiste overweging van de specifieke cultuur, demografische en historische achtergrond van de gemeenschap zelf, inclusief de grondwet. Parlementariërs moeten rekening houden met deze factoren en samenwerken met lokale mensen, belanghebbende partijen en experts om ondersteuning te bieden en regelgeving te ontwikkelen die beter aansluit bij de behoeften van de gemeenschap zelf.

Evenzo merkt Balentina op dat de “invoering van rechten van de natuur in de grondwet niet automatisch leidt tot een betere bescherming van de natuur, omdat het feit dat het in de grondwet staat niet betekent dat het onmiddellijk effect zal hebben.” De grondwet bevat geen implementatieregels, alleen intenties. De naleving van deze intentie hangt af van de politieke wil, de uitwerking ervan en de goedkeuring van de regels door de regering.

Het opnemen van rechten van de natuur in de grondwet kan ook tegenstelde effecten hebben. Bijvoorbeeld, het kan leiden tot juridische onzekerheid en conflicten over de interpretatie van deze rechten. Het is moeilijk om precies te bepalen wat deze rechten inhouden en hoe ze gebruikt moeten worden.

Met betrekking tot het systeem van “Rechten van de natuur” dat de regering wil invoeren, zoals in Ecuador, waar een onafhankelijke entiteit wordt benoemd om effectief de belangen van de natuur te vertegenwoordigen, zal het een grote uitdaging zijn, vooral in een kleine gemeenschap “waar natuur altijd als eerste verliest als het gaat om nepotisme en geld”, om een objectieve en onafhankelijke entiteit te kiezen die effectief de belangen van de natuur

kan vertegenwoordigen. Bovendien kan deze entiteit niet functioneren als er weinig middelen beschikbaar zijn.

Een ander probleem dat kan ontstaan is dat het vaststellen van rechten van de natuur kan botsen met andere menselijke rechten, zoals het recht op eigendom, het recht op economische ontwikkeling of het recht op een gezonde leefomgeving: “het is belangrijk om te onthouden dat het vaststellen van rechten van de natuur in de grondwet een nieuw concept is en dat er nog geen jurisprudentie is in het Koninkrijk met betrekking tot de praktische toepassing ervan. Er is meer voorzichtigheid vereist bij de ontwikkeling en goedkeuring van constitutionele bescherming van de natuur, zodat regels en voorschriften kunnen worden ontwikkeld om de naleving van regels, conventies en een betere internationale praktijk te garanderen,” aldus Balentina.

Natuurrechten betekent ook geen geldboetes en geen andere inkomsten voor de overheid, maar een fonds voor de natuur, zodat organisaties fondsen kunnen aanvragen voor natuurbehoudprojecten zonder dat er sprake is van financiering die kansen geeft aan favoritisme.

“Het respect dat de minister uitdrukt voor de natuur via zijn initiatief bestaat in werkelijkheid niet. Hoeveel gevallen van overtreding van de natuurwet zijn er? Wat is er gebeurd met de staat van degradatie van koralen en mangrovebossen die beschermd worden door de wet? Er zijn ontoereikende middelen en capaciteiten beschikbaar gesteld voor toezicht en handhaving, om de natuur effectief te beschermen zijn brede maatregelen nodig, waaronder wetgeving, beleid, toezicht, controle en handhaving wanneer de rechten van de natuur worden geschonden.”

Tot slot verklaart Balentina dat Aruba het tweede land ter wereld is dat de rechten van de natuur in zijn grondwet opneemt, en daarom is het belangrijk om in gedachten te houden dat de praktijk meestal anders is dan de theorie.

Op 2 mei is Aruparking opnieuw ingevoerd

Zoals Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken, Ursell Arends, eerder tijdens een persconferentie heeft aangegeven, is op 2 mei Aruparking opnieuw ingevoerd en deze keer zijn er enkele kleine wijzigingen doorgevoerd in het parkeersysteem in het stadscentrum.

Tijdens deze persconferentie in april bevestigde Minister Arends dat Aruparking in mei zou worden ge-

herintroduceerd. "Het doel is om Aruparking in mei te herstarten. We moeten nog alle details afronden over hoe we dit weer activeren, maar het doel is om Aruparking in mei te reactiveren", zei Minister Arends destijds. Daarnaast voegde hij eraan toe dat er meer parkeerruimte beschikbaar zal zijn in het stadscentrum en tegelijkertijd kondigde hij aan dat alle geel gemarkeerde parkeerplaatsen, die normaal gesproken niet mogen worden gebruikt zonder een geldige ver-

gunning, nu beschikbaar zullen zijn. "Dit zal ook een grote opluchting zijn voor onze gemeenschap", merkte hij op.

Op hun officiële Facebook-pagina heeft Aruparking ook een video gepost waarin ze aangeven dat Aruparking vanaf 2 mei, weer actief is. Het concept is, volgens de video, dat je twee florin moet betalen om te parkeren op een van de parkeerplaatsen. Deze twee florin kunnen contant worden betaald bij de machines of via pay.aw.

In maart stelde Bon Dia Aruba ook vragen aan Minister Arends over Aruparking en vroeg hen over de machines die niet werkten. Minister Arends antwoordde toen: "Aruparking werkt aan het operationeel maken van alle machines."

Er werd ook gevraagd of er een nieuw management zou komen en of er nieuwe machines zouden worden geïnstalleerd of beschadigde machines zouden worden gerepareerd. "Er zullen machines beschikbaar zijn op alle parkeerzones, of ze nu nieuw zijn of al bestaan", zei Minister Arends.

BBO wordt halverwege... Een BTW...?

We hebben minder dan een maand te gaan tot het moment waarop alle geïmporteerde producten bij binnenkomst een extra 7% gaan betalen, naast het tarief van de invoerrechten voor elk specifiek product. Als we het goed hebben begrepen is de betreffende wetwijziging nu nog bij de Raad van Advies en zal de behandeling en goedkeuring wel plaatsvinden in een van de nachten vóór 1 juni. In dit land is het al een gewoonte geworden dat, wanneer men toch al verzekerd is van de nodige stemmen in de Staten, er geen rekening wordt gehouden met de andere belanghebbenden, vooral de burger en de prive sector. Voor hen moet het volgende de regering geen probleem zijn om op het laatste moment te horen hoe de wijziging in de BBO-landsverordening in elkaar steekt. De indruk die de regering wil geven dat het een merendeels administratieve zaak betreft, is een verkeerde. Het is belangrijk dat alle details ruim op tijd bekend zijn, omdat de details verschillend kunnen voor verschillende sectoren of soort bedrijven. De regering geeft de indruk dat er geen grote wijzigingen in de wet zitten en dus en dat dit dus geen effect zal hebben op de huidige prijzen van binnenkomende handelswaar. Wij denken echter dat de zaak iets gecompliceerder ligt dan de regering doet voorkomen.

Een eerste vraag zou moeten zijn: waarom de invoering van een extra schakel in de belasting op omzetten in onze economie? Voor zover we dit hebben kunnen analyseren, had de regering een akkoord met Nederland om een BTW (van 12,5%) in te voeren per 1 januari 2023, een datum die men niet kon halen. De tijd zou te kort zijn geweest om een nieuwe belastingwet in te voeren die inderdaad nogal wat voorbereiding vergt. Om toch iets te doen om de inkomsten te verkrijgen die in de begroting 2023 waren voorzien, is voorgesteld een BBO 'bij binnenkomst' in te voeren maar dan in een 'BTW-jasje'. Wat is namelijk het geval? De gereing voert een BBO bij binnenkomst in met het betalingsmechanisme van een BTW: de belasting van 7% wordt betaald en men kan dit de daaropvolgende maand gerestitueerd krijgen bij de maandelijkse aangifte van de BBO die men in die maand heeft betaald den geïnd. De importeur betaalt slechts het verschil. Hiermee argumenteert de regering dat er geen reden is om de prijs voor de volgende schakel te verhogen, omdat deze restitutie plaatsvindt. Bovendien moet in dit systeem alle importeurs deze belasting betalen, krijgt zicht op degenen die niet geregistreerd waren als en dit verbreedt dus de basis van afdracht. Gaat dit zo functioneren?

De theorie luidt dat een ondernemer zijn prijzen niet zal verhogen als hij nu betaalt en de volgende maand zijn geld terugkrijgt. In een economie waarin concurrentie goed functioneert zal dit het geval zijn, wij maken echter niet voor niets kennis met het fenomeen 'mededingingsautoriteit' waarbij de overheid zelf toegeeft dat een onvolmaakte markt de belangen van de burger schaadt. In principe heeft de overheid geen machtsinstrumenten in handen om de ondernemer, groot of klein, te verbieden om naar eigen inzicht prijzen te verhogen. Om dan in een dergelijke situatie te beweren dat er geen inflatoire gevolgen zullen zijn, lijkt ons op z'n minst voorbarig.

In ieder geval is het voor de regering makkelijk om de schuld bij de ondernemer te leggen als deze besluit om prijzen te verhogen. Er blijft echter het punt dat de regering tot nu toe op onverantwoordelijke wijze is omgegaan met de taak het publiek voor te lichten. We kunnen ons vinden in de stelling dat de invoering van een BTW-stelsel nogal wat voorbereiding vergt, maar als men niet begint met de voorbereiding en voorlichting verschaft dan zal men wel nooit tot het moment geraken dat het nieuwe systeem inderdaad kan worden ingevoerd. Van twee dingen één: of de re-

gering is niet in staat om een gedegen voorbereiding te realiseren, of men heeft zelfs niet de intentie een BTW in te voeren...

RECIBO	

Recibo cash	01/07/2019
Producto A	100,00

BBO 1.5%	1,50
BAVP 1.5%	1,50
BAZV 3%	3,00

Total	106,00
Cash	110,00
Cambio	AWG. 4,00

Te algemene kritiek...

Dringt niet door...

Recentelijk heeft een stichting die tot doel heeft bij te dragen aan deugdelijk openbaar bestuur, die samen met de regering een onderzoek heeft gefinancierd omtrent de staat van deugdelijk bestuur bij de overheid, een brief naar de regering gestuurd om aan te dringen tot meer actie op het gebied van het managen van diens menselijke hulpbronnen. Daarbij wijst men op het feit dat gedurende ettelijke decennia de overheid ervan weerhoudt geld over te houden voor andere noodzakelijke investeringen in belangrijke zaken.

Men signaleert ook dat de benoeming van personeel dat niet voldoende opleiding heeft genoten voor bepaalde hogere functies een grote negatieve impact heeft op de effectiviteit van het apparaat, naast het feit dat dergelijke politieke benoemingen de beter opgeleiden ervan weerhoudt in overheidsdienst te gaan, daar de loopbaan via de politiek prioriteit lijkt te hebben. De regering wordt tevens aanbevolen een – nieuwe – kerntakenanalyse te laten maken en actie te ondernemen naargelang de resultaten. De brief verenigt in zich de klachten die al bekend zijn zolang Aruba een eigen openbaar bestuur kent, wat ook niet vreemd is daar politieke patronage niet is geboren in 1986, maar al aanwezig is sinds de dag dat het eiland een eigen politiek leven kreeg.

De vraag is wat er nu eigenlijk gaat gebeuren. Het kan zijn dat de stichting in een niet al te nabije toekomst antwoord krijgt op de brief. Maar dat, naast een kwestie van beleefdheid, is niet zo relevant voor wat er werkelijk zou moeten gebeuren op het gebied van verbetering van het openbare apparaat. Als wij naar de stichting toe kritisch moeten zijn, hoewel we de mening delen die zij naar voren brengen, dan is het dat hun kritiek te algemeen is. Het is noodzakelijk meer in details te treden om de noodzakelijke veranderingen inzichtelijk te maken en te tonen hoe diepgaand die moeten zijn. En daarbij is niets zo verhelderend dan het noemen van actuele voorbeelden.

Voorbeeld een. Diverse elkaar opvolgende regeringen klagen al decennialang dat men niet de middelen heeft om het personeel op professioneel niveau bij de Centrale Accountantsdienst uit te breiden. Terwijl het overheidswerk enorm is toegenomen in de laatste 30 jaar, heeft deze dienst, die van doorslaggevend belang is voor de financiële controle, alleen maar achteruitgang gekend in kwantitatief en kwalitatief opzicht. We hebben niet de indruk gekregen dat de verschillende kabinetten dat betreurden, want het betekende dat er geen afdoende controle was op wat binnen de overheid gedaan werd. Het is dus niet vreemd

dat nu Nederland, in het kader van de samenwerking om de noodzakelijke afgesproken hervorming te realiseren, de uitbreiding van de professionele staf bij deze dienst gaat bekostigen, om het werk te kunnen doen zoals dat hoort. En dan nog boos worden als we zeggen dat ogenschijnlijk al het goede wat gebeurt van Nederlandse zijde moet komen? Al het goede wat plaatsvindt, komt er niet dankzij, maar ondanks onze eigen regering?

Tweede voorbeeld. Onze minister belast met arbeidsaangelegenheden bezoekt de jaarlijkse ILO-conferentie in Geneve. We zijn het ermee eens dat we,

als onderdeel van de delegatie van het Koninkrijk, daar acte de préséance moeten geven, maar dan moet thuis zelf het werk wel gedaan zijn. Bijvoorbeeld: hebben wij ooit een lettergreep vernomen van hetgeen het ministerie zou moeten publiceren van de werkzaamheden die het ministerie moet plegen met betrekking tot de lijst van verdragen van diezelfde ILO? Bijvoorbeeld, het ILO-verdrag inzake de arbeidsinspectie vereist dat jaarlijks gepubliceerd dient te worden wat er op het gebied van inspectie en onderzoek plaatsvindt met betrekking tot bedrijven die zich niet aan de wet houden, hoeveel overtredingen er zijn geconstateerd en wat voor

wettelijke en strafrechtelijke maatregelen genomen zijn door de autoriteiten. Hebben we ooit één gepubliceerd woord gezien om zelfs maar de schijn op te houden dat we voldoen aan deze internationale verplichtingen? Integendeel, tot op heden heeft het departement van Arbeid de reputatie dat je als werknemer maar beter niet kunt gaan klagen bij de arbeidsinspectie, want voordat je op het werk terug bent weet je baas al van je bezoek af... Als je dan je baan verliest vanwege je overmoed, gaan zij jou helpen in je juridische strijd tegen je werkgever? Hebben wij de minister ooit actie horen aankondigen in dit soort zaken? Met al deze negatieve antwoorden, vragen we nu wel wat de minister eigenlijk te zoeken heeft in Geneve. Wel, het kan zijn dat hij de nieuwe wet op de bescherming van werknemers, bekend als Arbowet, die Aruba nog steeds niet heeft, gaat aankondigen. Hier weten we in ieder geval nergens van...

Voorbeeld drie. Onze minister belast met Milieu en Natuur is op het geweldige idee gekomen om de grondrechten van de natuur zelf vast te leggen in onze Staatsregeling. Voordat we overgaan tot applaus, zouden we de bewindsman willen vragen hoe het staat met zijn werk, om de verplichtingen die wij hebben onder diverse internationale verdragen, die er zijn om bij te dragen tot afdoende controle zodat diezelfde natuur kan overleven opdat onze kinderen en kleinkinderen in de toekomst ook nog iets hebben. We hebben nog niets gezien van doorslaggevende actie om de afbraakprocessen op het land en in de zee een halt toe te roepen, terwijl dat zijn aandacht zou moeten hebben, waarvoor hij het adequate personeel in dienst moet nemen, en niet om zijn aandeel te leveren in de enorme 'roadshow' die de regering organiseert, in plaats van simpelweg de zaken te behartigen die nodig zijn. Als zelfs de Ombudsman er niet in slaagt in de Staatsregeling opgenomen te worden, moet dit 'briljante' idee dan voorrang krijgen? Kritiek dient duidelijk scherper en meer gedetailleerd zijn om door te dringen.

Het heet autonomie... Vanwege de gestelde grenzen...

Er zijn duidelijke signalen waar te nemen dat een akkoord betreffende de terugbetaling van de schulden die Aruba bij Nederland heeft, geen makkelijk proces zal zijn. Het kardinale punt dat nu op tafel ligt is dat de Nederlandse regering vindt dat men acceptatie wil zien van de rijkswet (Rijkswet Aruba financieel toezicht; RAft) als voortzetting van het huidige toezicht dat in een lokale Arubaanse wet is opgenomen (LAft), die tot in oktober 2023 geldig is, in samenhang met het protocol van 2018. Nederland is niet langer bereid de Arubaanse wet te blijven hanteren en wil het financieel toezicht ondergebracht zien in een rijkswet.

Trouwens, de huidige Arubaanse wet is ook een vrij getrouwe kopie van de rijkswet van de andere eilanden. Wat er in 2015 is gebeurd is dat, met een Maatregel van Rijksbestuur aan de horizon, het Arubaanse voorstel is geaccepteerd om het toezicht in een Arubaanse wet te stoppen. De Nederlandse regering zoiets had van "kan ons niet schelen hoe, als jullie maar het toezicht aanvaarden". En zo is het dus gebeurd dat wij uiteindelijk een lokale wet kennen die de eigenaardigheid herbergt van verantwoordelijkheden en rechten toebedeeld aan de Koninkrijksregering, terwijl die natuurlijk thuishoren in een rijkswet. Nederland wil nu deze zaak rechte trekken, waarbij men vasthoudt aan de aanvaarding van de rijkswet als voorwaarde voor een akkoord. Als tegenprestatie

geldt een gunstiger voorstel voor de Arubaanse schuld, met een interest die aanzienlijk aantrekkelijker is dan wat Aruba op de open kapitaalmarkt zou kunnen krijgen. Bovendien gaat de deur naar die buitenlandse kapitaalmarkt alleen open indien de Koninkrijksregering daarvoor toestemming verleent.

Het lijkt erop dat deze zaak nu tot debatthema is verheven. Voor alle duidelijkheid: waar is die goedkeuring op gebaseerd? Artikel 29 van het Statuut zegt letterlijk: Lid 1: Het aangaan of garanderen van een geldlening buiten het Koninkrijk ten name of ten laste van een der landen geschiedt in overeenstemming met de regering van het Koninkrijk.

Lid 2: De raad van ministers verenigt zich met het aangaan of garanderen van zodanige

geldlening, tenzij de belangen van het Koninkrijk zich daartegen verzetten.

Onze interpretatie van de tekst is dat, zoals ook in andere wettelijke aangelegenheden, de Koninkrijksregering de verplichting heeft om alle leningen die de landen binnen het Koninkrijk willen afsluiten buiten het Koninkrijk, te evalueren en al of niet goed te keuren. Een eventuele incidentele ervaring met gevallen waarin de Nederlandse (en Koninkrijksregering) deze verplichting niet helemaal serieus zouden hebben genomen wordt irrelevant op het moment dat de Koninkrijksministerraad de wens uitspreekt de verantwoordelijkheid, zoals neergelegd in het Statuut, te willen nemen. En er is nog iets om rekening mee te houden: op het moment dat

de regering van een eiland de markt opgaat op zoek naar een lening, is de eerste vraag altijd: hoe staat het met de Nederlandse goedkeuring? Er zijn hier drie aspecten die van belang zijn. Het eerste is dat wanneer een autonoom land een lening accepteert die niet de goedkeuring van de Koninkrijksregering kan verkrijgen, de Koninkrijksregering actie kan ondernemen om ervoor te zorgen dat dat land zich erbij neerlegt dat er geen goedkeuring is. Uiteindelijk kan dit leiden tot een interventie van de Koninkrijksregering; het is niet nodig hier uit te gaan leggen wat dat inhoudt. Tevens is er de positie van de eventuele lener. De entiteiten met een goede reputatie zullen niet overgaan tot het lenen van geld wanneer men weet dat de goedkeuring van Nederlandse zijde er niet zal zijn. Dat betekent dat alleen de malafide haaien van deze wereld bereid zullen zijn zo'n land geld te lenen, en hopelijk voldoet de Koninkrijksregering in een dergelijk geval aan de verplichting tot bescherming van de Nederlandse staatsburgers in dat gebied en komt dus tussenbeide. Hieraan gerelateerd ook het derde aspect: de entiteiten op het gebied van financiële 'rating'. Het is bij degenen die direct contact hebben of hebben gehad met deze instellingen, bekend dat de relatie met Nederland Aruba in de laatste jaren heeft behoeft voor een verdere terugval wat diens rating betreft. Dit vanwege de garantie van een welvarend land met een eigen sublieme rating. Een

Arubaanse regering die een eigen weg wenst te zoeken in deze wereld zal verdoemd rondlopen en zal geen realistische en levensvatbare oplossingen vinden. Het lijkt erop dat voor de zoveelste keer wij een soort 'powerplay' te zien krijgen waarbij men uiteindelijk moet toegeven niet de kracht te hebben om die weg te bewandelen. Bovendien, het zal de Arubaanse burger die uiteindelijk het gelag moet betalen bij dit soort avonturen. We hebben dit al een keer zien gebeuren toen de Arubaanse regering in plaats van meteen akkoord te gaan met het Nederlandse voorstel eerst de lokale mogelijkheden ging uitputten.

Daarna moest men toch akkoord gaan omdat de financiële nood ten gevolge van de Covid-crisis zo groot was dat men dit niet kon dragen. In de huidige situatie komen we weer voor eenzelfde situatie te staan en de regering kan nog een aantal maanden om de hete brij heen draaien zonder de realiteit te accepteren zoals die is. We zijn geen soeverein land, maar een autonome entiteit binnen het Koninkrijk. In de gehele discussie die nu opkomt is het weer de Arubaanse regering die eigenlijk geen financieel toezicht wil hebben, maar het is niet aan hen om dat te beslissen. Het heet 'autonomie' omdat het geen onafhankelijkheid is, en we lopen weer tegen de grenzen aan die aan deze autonomie worden gesteld. Het toezicht is er en gaat voorlopig nergens naar toe...

De ministeries van Curaçao moeten elk 1,42 miljoen gulden bezuinigen om de prijs van brandstof laag te houden

(CuraçaoChronicle) - Als de Raad van Ministers van Curaçao ervoor kiezen om geen zes procent belasting op groothandelsaankopen voor brandstof te heffen, moeten dan alle negen ministers 1,42 miljoen gulden binnen hun ministeries vinden en bezuinigen om die kosten te dekken. Dit werd verklaard door minister van Financiën, Javier Silvania.

Als de bezuinigingen niet gevonden kunnen worden, zal de prijs van brandstof met 29 cent per liter stijgen. In het geval dat de groothandelaren de zes procent BTW-Tarief niet betalen, dan zal de prijs van de brandstof stijgen met 16 cent per elke liter.

Silvania benadrukte dat de inspanningen van zijn collega's structureel van aard moeten zijn. Het gaat om een totaalbedrag van bijna 13 miljoen gulden dat de belastingdienst zal mislopen als de toegevoegde waarde belasting wordt afgeschaft voor groothandelaren.

Er ligt een voorstel op tafel om de 25 procent RdK-korting terug te draaien. Maar Silvania adviseert de Raad van Ministers om de voormalige korting op een later tijdstip te annuleren. Dit advies komt om te voorkomen dat de consumenten dan te maken krijgen met een nog grotere stijging van de brandstofprijzen.

Kamer van Koophandel twijfelt aan Landspakket

(CuraçaoChronicle) - De Kamer van Koophandel (KvK) maakt zich zorgen over de uitvoering en effectiviteit van de hervormingen, evenals over het tempo van de uitvoering. Volgens de voorzitter heerst er nog steeds onzekerheid over het Landspakket en de Onderlinge Regeling (OR).

Het is voor de KvK niet duidelijk of de hervormingsplannen daadwerkelijk zullen leiden tot economische groei. Jonckheer merkt op dat de private sector niet betrokken was bij het Landspakket en de hervormingsplannen. Bovendien zouden de hervormingen uit het Landspakket tot veerkracht moeten leiden, maar nergens is gedefinieerd wat veerkracht inhoudt of wat ermee bedoeld wordt. Het is ook onduidelijk welk doel de nulmetingen dienen.

"Hervormingen zijn zeker niet een doel op zichzelf. Ze

zijn slechts middelen om een bepaald doel te bereiken. Theoretisch neemt ons land in ons geval aan dat veerkracht het doel is, maar deze veronderstelling wordt niet ondersteund door enige meetbare resultaat. In ons geval worden hervormingen waarschijnlijk doorgevoerd om veerkracht op te bouwen. Maar wat betekent dat? Aangezien veerkracht niet per se een resultaat is van hervormingen, kan men zich afvragen waarom deze hervormingen niet specifiek gericht zijn op economische en sociale ontwikkeling," aldus Jonckheer.

En hij vervolgt: "Baselinemetingen lijken te duiden op een herverdeling van schaarste, waardoor onze levensstandaard feitelijk lager wordt. Waar zijn onze ambities?"

De voorzitter benadrukt dat Curaçao economische groei en ontwikkeling nodig heeft. Er is al twintig jaar geen groei en er is een lage productiviteit, wat grote gevolgen heeft

voor het welzijn van de gemeenschap. Jonckheer stelt dat "zonder economische groei er geen geld is om te doen wat nodig is om niet alleen de economie maar ook onze bevolking te laten groeien, wat dringend nodig is."

Volgens Jonckheer is het essentieel om te focussen op productieve en duurzame groei. Dit vereist een beleidsrichting, die kan worden ondernomen door acties die passen binnen het ontwerp voor de toekomst. Het impliceert ook dat alle belanghebbenden deze richting onderschrijven. In 2018

gaf de Kamer van Koophandel een rapport uit genaamd "Ban Sembra awe pa Kosechá mañan", waarin zij vijf pijlers identificeerden voor de nieuwe economie van Curaçao die serieus overwogen zouden moeten worden: toerisme, logistiek, internationaal onderwijs, informatietechnologie en de financiële sector. Jonckheer noemt ook de gezondheidssector als een voorbeeld van een kans.

Hij legt uit dat de Kamer van Koophandel een plan heeft ontwikkeld voor een nieuwe activiteit, een "pensioengemeenschap", gericht op ver-

mogende individuen uit de Verenigde Staten (VS), Canada, Nederland en België. Tijdens het project zal er behoefte zijn aan bouwvakkers en ontwikkelaars. Zodra het project is voltooid, zal er behoefte zijn aan hoogwaardige werkgelegenheid in ondersteunend personeel, verpleging en management.

Naast deze directe effecten zijn er tal van indirecte effecten die verschillende industrieën zullen beïnvloeden, zoals toerisme, bouw, onroerend goed, onderwijs, elektriciteit, detailhandel, financiën en landbouw. Dergelijke projecten vereisen hoge servicestandaarden en het is aan zowel de overheid als de particuliere sector om deze waar te maken.

De voorzitter besluit zijn toespraak met het motto "Ik zou zeggen dat het geheim om vooruit te komen is om te beginnen", of vrij vertaald: "stop met denken en begin met doen".

Ondanks verbeteringen is er nog steeds onrechtvaardigheid in de onderwijssector van Curaçao

(CuraçaoChronicle) - Op Dag van de Arbeid benadrukte de onderwijsvakbond 'DOEN' dat het onderwijspersoneel nog steeds wat ze recht op hebben niet krijgen. Dit heeft betrekking op het salarisverlaging van 12,5 procent dat plaats heeft genomen tijdens het pandemie van COVID-19.

Na veel druk is er besloten dat de docenten en ook de andere medewerkers die in onderwijs werken slechts 6 procent van hun vakantiegeld zullen ontvangen.

Marbella Felipa, de president van het vakbond, uitte haar ongeloof en zei dat het ongelooflijk maar wel waar is. Ze merkte ook op dat de ministers en parlementsleden in juni wel 25 procent van hun

salaris terugkregen terwijl er niks werd gezegd over de personen die in onderwijs werken die ook een salarisverlaging moesten krijgen.

Maar er werden ook positieve ontwikkelingen gevierd. Deze positieve ontwikkelingen waren onder andere de vermindering van de werktijden van ongeveer 14 uren per dag dat mensen in de negentiende eeuw werkten tot 8 uur per dag in 1886.

Echter, een van de vakbondencentra, Sentral Solidaridad Sindikal, wees erop dat de werktijden in de horecasector nog steeds lang zijn. Naar verluidt kunnen horecawerkers in 2023 nog steeds 10-12 uren per dag werken